

Ročník 1988

Sbírka zákonů Československá socialistická republika

**ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

**SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

Částka 24

Vydána dne 28. června 1988

Cena Kč

OBSAH:

114. Zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení
115. Zákon České národní rady, kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech
116. Zákon České národní rady, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 127/1981 Sb.,
o vnitřním obchodě
Oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů

114

ZÁKON

Ceské národní rady

ze dne 27. června 1988

o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení

Česká národní rada se usnesla na tomtoto zákoně:

CÁST PRVNÍ ORGÁNY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A JEJICH ÚKOLY

§ 1

Orgány sociálního zabezpečení

(1) Orgány sociálního zabezpečení České socialistické republiky jsou:

- a) ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky,
- b) Úřad důchodového zabezpečení v Praze,
- c) národní výbory,
- d) ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky a ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky ve věcech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení.¹⁾

(2) Jako orgány zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků pů-

¹⁾ § 142 až 145 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

zobí též sociální komise jednotných zemědělských družstev.²⁾

(3) Orgány sociálního zabezpečení České socialistické republiky zabezpečují účast pracujících na provádění sociálního zabezpečení a jeho kontrole; vytvářejí předpoklady pro účast pracujících na rozhodování ve věcech sociálního zabezpečení, spolupracují se společenskými organizacemi sdruženými v Národní frontě, zejména s orgány Revolučního odborového hnutí, s orgány Českého svazu výrobních družstev a s orgány Svazu družstevních rolníků.

§ 2

Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky

(1) Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky (dalej jen „ministerstvo“)

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- c) zajišťuje, aby v souladu s možnostmi a potřebami společnosti byly plněny úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo může zřídit jako svůj orgán posudkovou komisi sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu ve výjimečných případech, které určí, pokud jejich posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti.³⁾

§ 3

Úřad důchodového zabezpečení v Praze

(1) Úřad důchodového zabezpečení v Praze rozhoduje o dávkách důchodového zabezpečení, po-

kud není v tomto zákoně nebo v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek.

(2) Úřad důchodového zabezpečení v Praze plní úkoly vyplývající z mezinárodních smluv při výplatě dávek sociálního zabezpečení (pojištění).

(3) Úřad důchodového zabezpečení v Praze spolupracuje při provádění důchodového zabezpečení s národními výbory a organizacemi, které plní povinnosti vyplývající z předpisů o sociálním zabezpečení.

(4) Úřad důchodového zabezpečení v Praze odpovídá za účelné a hospodárné vynakládání prostředků na důchodové zabezpečení, s nimiž hospodaří.

Národní výbory

§ 4

(1) Národní výbory rozhodují v případech stanovených tímto zákonem o dávkách důchodového zabezpečení, o dalších dávkách poskytovaných důchodcům,⁴⁾ o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte,⁵⁾ jakož i o dalších dávkách podle zvláštních předpisů.⁶⁾

(2) Národní výbory poskytují dávky a služby sociální péče, pokud není v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že je poskytuje jiný orgán sociálního zabezpečení.⁷⁾

(3) Národní výbory při provádění sociálního zabezpečení poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc.

(4) Národní výbory kontrolují, jak organizace plní povinnosti vyplývající pro ně z předpisů o sociálním zabezpečení a ukládají pokuty za jejich porušení.⁸⁾

²⁾ § 116 zákona č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění zákona č. 116/1967 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.

³⁾ § 118 zákona o sociálním zabezpečení.

⁴⁾ § 7 písm. d) zákona o sociálním zabezpečení.

⁵⁾ Zákon č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění zákona č. 141/1965 Sb., zákona č. 116/1967 Sb., zákona č. 89/1968 Sb., zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 121/1975 Sb., zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb. § 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.

⁶⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 98/1971 Sb., o zvýšení podpory při narození dítěte.

⁷⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek na děti.

⁸⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb., o zvýšení některých sociálních dávek na děti.

⁹⁾ Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.

¹⁰⁾ Zákon č. 107/1971 Sb., o mateřském příspěvku, ve znění zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 110/1984 Sb. a zákona č. 50/1987 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči, ve znění zákona č. 58/1984 Sb.

¹²⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 98/1971 Sb.

¹³⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb.

¹⁴⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 74/1982 Sb., o některých úpravách v nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení pracujících v hornictví.

¹⁵⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb.

¹⁶⁾ § 142 odst. 6 a 7 zákona o sociálním zabezpečení.

¹⁷⁾ § 111 a 112 zákona o sociálním zabezpečení.

Správní komise**§ 5**

(1) Okresní národní výbory a krajské národní výbory⁹⁾ zřizují jako správní komise posudkové komise sociálního zabezpečení, dávkové komise a komise péče o rodinu a děti. Místní národní výbory ve střediskových obcích a městské národní výbory mohou jako správní komise zřídit komise péče o rodinu a děti.

(2) Národní výbor volí předsedy, jejich zástupce, tajemníky a ostatní členy správních komisí z řad svých poslanců a dalších občanů. Předsedy komisí a jejich zástupci jsou poslanci národního výboru. Tajemníky těchto komisí volí z řad odborných pracovníků národního výboru.

(3) Za členy posudkových komisí sociálního zabezpečení a dávkových komisí volí národní výbor zejména občany, které mu navrhnu příslušné orgány Revolučního odborového hnutí, Českého svazu výrobních družstev, Svazu družstevních rolníků, Českého svazu protifašistických bojovníků, Svazu invalidů v České socialistické republice, popřípadě další socialistické organizace.

(4) Za členy posudkových komisí sociálního zabezpečení volí národní výbor na návrh příslušných orgánů též vojáky z povolání Československé lidové armády, příslušníky Sboru národní bezpečnosti, vojáky z povolání vojsk ministerstva vnitra, příslušníky Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky, posudkové lékaře sociálního zabezpečení, lékaře státní zdravotní správy, ozbrojených sil a železničního zdravotnictví.

(5) Za členy komisí péče o rodinu a děti volí národní výbor zejména občany, které mu navrhnu příslušné orgány společenských organizací; za členy volí též občany, kteří spolupůsobí při péči o rodinu a děti, zejména dětské, dorostové a ženské lékaře, pedagogy, psychology, soudce z povolání, prokurátory a příslušníky Sboru národní bezpečnosti.

(6) Složení správní komise k projednání jednotlivých případů určuje předseda komise, popřípadě jeho zástupce, podle povahy projednávaného případu.

(7) Posudková komise sociálního zabezpečení je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomní předseda nebo jeho zástupce, tajemník, posudkový lékař sociálního zabezpečení a podle povahy projednávaného případu další členové komise, které stanoví prováděcí předpis. Dávková komise je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomní předseda nebo jeho zástupce a nejméně další dva členové. Komise péče o rodinu a děti je schopna jednat a usnášet se, jsou-li přítomní předseda nebo jeho zástupce a nejméně další čtyři členové.

(8) Správní komise se usnáší většinou hlasem přítomných členů.

⁹⁾ Působnost Národního výboru hl. m. Prahy je upravena zákonem č. 111/1967 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

(9) Členové správních komisí národních výborů a občané přizvaní k jednání správních komisí jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s jednáním dozvěděli.

§ 6

(1) Posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru a krajského národního výboru posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů ve věcech sociálního zabezpečení.

(2) Krajský národní výbor pověří v případě potřeby okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení účastníků boje proti fašismu a obětí fašismu a s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, popřípadě v dalších odůvodněných případech, pro území celého kraje.

(3) Krajský národní výbor v dohodě s dalšími krajskými národními výbory pověří v případě potřeby okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s prováděním sociálního zabezpečení na základě mezinárodních smluv, i pro území těchto krajů.

(4) Krajský národní výbor pověří okresní národní výbor ve svém územním obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posoudila zdravotní stav a pracovní schopnost účastníka řízení v případě, že se posudkové komise sociálního zabezpečení příslušného okresního národního výboru staly vyloučením svých členů pro podjatost nezpůsobilé jednat a usnášet se.

(5) Okresní národní výbor se souhlasem krajského národního výboru v odůvodněných případech zřídí posudkové komise sociálního zabezpečení s působností pro pracující velkých organizací, které mají závodní zdravotnické zařízení.

Č A S T D R U H A**PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ
V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ****H L A V A P R V N I****PŮSCBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ
NA ÚSEKU DŮCHODOVÉHO ZABEZPEČENÍ,
ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ
MATKY A DÍTĚTE****Působnost místních národních výborů****§ 7**

Místní národní výbor

a) rozhoduje, komu se mají vyplácet přídavky na

- děti ze zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků, umělců,¹⁰⁾ občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, nebo výchovné ze sociálního zabezpečení, jestliže výplata do rukou dosavadního příjemce zřejmě nedosahuje účelu, pro který jsou přídavky na děti (výchovné) určeny,¹¹⁾**
- b) sleduje, zda trvají podmínky pro výplatu sociálního důchodu, o němž rozhoduje okresní národní výbor podle § 11 písm. a) č. 1.**

§ 8

Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor

a) rozhoduje

1. o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnice nepracujícího důchodce,
  2. o pohřebním při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka,
  3. o pohřebním při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny nebo jeho rodinného příslušníka,
- b) sepisuje, pokud se na něj občan obrátí, žádostí**
1. o úpravu důchodu, který je jediným zdrojem příjmu,
  2. o zvýšení důchodu pro bezmocnost,
  3. o důchod manželky,
  4. o sociální důchod,
  5. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nepracujících důchodcích,
  6. o dávky důchodového zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nich
- a) postupuje je okresnímu národnímu výboru.**

Působnost okresních národních výborů

§ 9

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o vzniku a zániku sociálního zabezpečení umělců,¹⁰⁾
  2. o vzniku a zániku důchodového zabezpečení jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin,
3. o vzniku a zániku sociálního zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru,
  4. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva neodpracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
  5. o zvýšení sociálního důchodu pro bezmocnost,
  6. o výchovném k sociálnímu důchodu,
  7. o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnice nepracujícího důchodce,
  8. o pohřebním při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka,
  9. o pohřebním při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny nebo rodinného příslušníka,
  10. o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte umělců,¹⁰⁾
  11. o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a zabezpečení matky a dítěte jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin,
  12. o povinnosti občanů uvedených v bodech 10 a 11 vrátit dávku zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než náležela a o povinnosti jednotného zemědělského družstva nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou dávek zabezpečení družstevních rolníků,
  13. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte,
  14. o poskytování přídavků na děti členům jednotného zemědělského družstva v případech stanovených zvláštními předpisy,¹²⁾
- b) opatruje a předkládá Úřadu důchodového zabezpečení v Praze podklady potřebné k rozhodování o dávkách důchodového zabezpečení,**
- c) zpracovává rozbory invalidizace a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k pre-**

¹⁰⁾ § 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.

¹¹⁾ § 7 zákona č. 117/1966 Sb., o některých důsledcích zanedbávání péče o děti.

¹²⁾ § 34 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 92/1968 Sb. a vyhlášky č. 74/1984 Sb.

venci invalidity a k odstranění jejich následků,

- d) sepisuje, pokud se na něj občan obrátí, žádostí
1. o úpravu důchodu, který je jediným zdrojem příjmu,
  2. o zvýšení důchodu pro bezmocnost,
  3. o dávky důchodového zabezpečení umělců,¹⁰⁾
  4. o dávky důchodového zabezpečení občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru,
  5. o dávky důchodového zabezpečení jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících,
  6. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po občanech uvedených v bodech 3 až 5,
  7. o důchod manželky,
  8. o sociální důchod,
  9. o vdovský důchod nebo sirotčí důchod po nepracujících důchodcích,
  10. o starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod občanů, kteří nejsou v pracovním poměru ani jinak zabezpečeni, po případě o vdovský nebo sirotčí důchod po uvedených občanech,
  11. o dávku důchodového zabezpečení, je-li občan v době podání žádosti práce neschopen a má trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, nebo má-li pozůstalý po pracujícím trvalý pobyt v jiném okrese, než ve kterém je sídlo organizace, u níž byl pracující zaměstnán.¹³⁾

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 7 až 9 vykonává okresní národní výbor jen pokud neprísluší podle § 8 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

§ 10

Okresní národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. z podnětu lékařské poradní komise¹⁴⁾ o tom, zda je invalidní nebo částečně invalidní občan, který je neschopný práce

¹³⁾ § 120 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 76/1957 Ú. l., o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

Vyhláška Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 142/1965 Sb., vyhlášky č. 117/1967 Sb., vyhlášky č. 92/1968 Sb., vyhlášky č. 180/1968 Sb., vyhlášky č. 76/1970 Sb., vyhlášky č. 128/1975 Sb., vyhlášky č. 54/1976 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 80/1982 Sb., vyhlášky č. 153/1983 Sb., vyhlášky č. 74/1984 Sb., vyhlášky č. 133/1984 Sb. a vyhlášky č. 58/1987 Sb.

¹⁵⁾ § 37 odst. 1 písm. a), § 48 odst. 1 písm. d), § 51 odst. 1 písm. c) zákoniku práce.

§ 52 odst. 3 a 4 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.

¹⁶⁾ § 24 odst. 2 zákona č. 88/1968 Sb., ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 57/1984 Sb. a zákona č. 103/1988 Sb.

Nářízení vlády ČSSR č. 9/1982 Sb.

¹⁷⁾ § 11 zákona č. 107/1971 Sb.

pro nemoc nebo úraz po dobu aspoň šesti měsíců a jemuž náleží nemocenské a který nepožádal o invalidní nebo částečný invalidní důchod, nebo nebylo-li vyhověno jeho žádosti,

2. o nutnosti trvalého převedení pracovníka na jinou práci nebo o nutnosti trvale změny zaměstnání, zjistila-li posudková komise sociálního zabezpečení v souvislosti s rozhodováním o dávkách důchodového zabezpečení, že pracovník pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dále dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemoci z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,¹⁵⁾
3. o poskytnutí lázeňské péče nepracujícím důchodcům, družstevním rolníkům, umělcům,¹⁰⁾ občanům poskytujícím věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru a rodinným příslušníkům všech těchto osob, s výjimkou nemoci, u nichž lázeňskou péči povolují podle zvláštních předpisů orgány státní zdravotní správy,
4. o tom, zda dítě je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště národnou pro přiznání příplatku k přídavkům na děti z nemocenského pojistění¹⁶⁾ a pro přiznání mateřského příspěvku, rozhodují-li o něm orgány nemocenského pojistění nebo orgány nemocenské péče v ozbrojených silách,¹⁷⁾
5. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídavků na děti z nemocenského pojistění,

b) vydává posudek

1. o invaliditě nebo částečné invaliditě, nejde-li o případy uvedené pod písm. a) č. 1,
2. o částečné invaliditě pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který občanovi značně ztěžuje obecné životní podmínky,
3. o bezmocnosti,
4. o tom, zda dítě je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště národnou pro přiznání příplatku k přídavkům

- na děti družstevních rolníků, umělců,¹⁰⁾ občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, příplatku k výchovnému,¹⁸⁾ případně v řízení o náhradních dobách¹⁹⁾ a v řízení o mateřském příspěvku, rozhodují-li o něm příslušné orgány sociálního zabezpečení,
5. o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu dítěte pro účely výplaty přídatků na děti občanů uvedených v bodě 4, výplaty výchovného a sirotčího důchodu,
6. na žádost orgánů sociálního zabezpečení o tom, zda si občan může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,²⁰⁾
7. na žádost orgánů ozbrojených sil o schopnosti příslušníka ozbrojených sil k přiměřenému občanskému zaměstnání,
- c) posuzuje pro účely sociálního zabezpečení při kontrolních lékařských prohlídkách zdravotní stav a pracovní schopnost občanů
1. ve lhůtě stanovené při předchozím jednání, nebo
  2. zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky, nebo
  3. z podnětu jiného orgánu sociálního zabezpečení,
- d) v souvislosti s rozhodováním nebo vydáváním posudků doporučuje
1. další poskytování nemocenského v případech, kdy lze očekávat, že pracující v krátké době po uplynutí podpůrčí doby nabude opět pracovní schopnosti,
  2. v rámci posuzování invalidity nebo časťečné invalidity opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného, vhodnosti dalšího léčení, vhodnou úpravu pracovních podmínek, popřípadě pořízení vhodných pomůcek.

§ 11

Okresní národní výbor svou dávkovou komisi

e) rozhoduje

1. o sociálním důchodu,
2. o časťečném invalidním důchodu jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu časťečně invalidními, a o jeho zvýšení,

3. o zvýšení invalidního důchodu jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu invalidními,
4. o povinnosti důchodce vrátit dávku důchodového zabezpečení (pojištění) poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než mu náležela a o povinnosti organizace nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou důchodu, pokud rozhodování o takové dávce patří do působnosti národního výboru,
5. o započtení doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách včetně doby zajetí, kterou konali povinně českoslovenští občané v době nesvobody,
6. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění zákona o sociálním zabezpečení,²¹⁾ pokud jde o dávky nemocenského zabezpečení umělců,¹⁰⁾ občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, a o podporu při narození dítěte a pohřebné poskytované důchodcům, jakož i o odstraňování tvrdostí při provádění zákona o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte,²²⁾

- b) navrhuje Úřadu důchodového zabezpečení v Praze zápočet doby zaměstnání a náhradních dob ve sporných případech.

Působnost krajských národních výborů

§ 12

Krajský národní výbor

- a) zpracovává rozbory invalidizace v kraji a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k prevenci invalidity a k odstranění jejich následků,
- b) jedná za Úřad důchodového zabezpečení v Praze před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech důchodového zabezpečení.

§ 13

Krajský národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení

- a) vydává posudky pro účely soudního řízení ve věcech důchodového zabezpečení a v odvolacím řízení správním, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru,

¹⁰⁾ § 71 odst. 5 zákona o sociálním zabezpečení.

¹⁸⁾ § 8 odst. 1 písm. e) zákona o sociálním zabezpečení.

¹⁹⁾ § 61 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

²⁰⁾ § 174 písm. b) č. 2 a 3 zákona o sociálním zabezpečení.

²²⁾ § 143 odst. 1 zákona č. 103/1964 Sb.

- b) doporučuje v souvislosti s odvoláním proti rozhodnutí posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru o invaliditě nebo časnéčné invaliditě další poskytování nemocenského v případech, kdy lze očekávat, že pracující v krátké době po uplynutí podpůrné doby nabude opět pracovní schopnost.

HLAVA DRUHA

PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ NA ÚSEKU SOCIÁLNÍ PÉCE

Díl první

§ 14

Národní výbory organizují a zabezpečují sociální péči občanů dávkami a službami sociální péče. Za tím účelem vyhledávají ve spolupráci se státními, družstevními a společenskými organizacemi občany, kteří potřebují sociální péči.

Díl druhý

Péče o rodinu a děti

Působnost místních národních výborů

§ 15

Místní národní výbor

- rozhoduje o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,²³⁾
- provádí dohled nad nezletilým, pokud ho sám stanovil,
- spolupůsobí při provádění ochranných nebo výchovných opatření uložených soudem nebo okresním národním výborem a sleduje jejich účinnost,
- chrání děti před škodlivými vlivy, které ohrožují jejich řádnou výchovu,
- poskytuje dětem v naléhavých případech okamžitou pomoc,
- navrhuje orgánu příslušnému k rozhodování o přidavcích na děti, aby v odůvodněných případech zastavil výplatu této dávky oprávněmu příjemci,²⁴⁾
- oznamuje soudům a jiným státním orgánům na jejich žádost skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodování ve věcech výchovy a výživy dětí,
- oznamuje okresnímu národnímu výboru, kterým rodinám, dětem a těhotným ženám je třeba poskytnout sociální péči, a spolupůsobí při jejím poskytování,
- oznamuje orgánům, které rozhodují o mateřském příspěvku skutečnosti, které mají vý-

znam pro rozhodnutí o nároku ženy na mateřský příspěvek,

- vyhledává a doporučuje okresnímu národnímu výboru občany vhodné za osvojitele, opatrovníky a pěstouny a navrhuje občany vhodné za důvěrníky péče o děti,
- organizuje výchovu občanů k manželství a odpovědnému rodičovství.

§ 16

Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor

- rozhoduje
  - o poskytování peněžitých a věcných dávek nezaopatřeným dětem, rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám,
  - o poskytování peněžitých dávek rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí,
  - o poskytování v doveckého příspěvku,
  - o poskytování příspěvku na rekreaci dětí důchodce,
- provádí stanovený dohled nad nezletilým,
- koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu, pokud nezřídil komisi péče o rodinu a děti.

§ 17

Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor svou komisi péče o rodinu a děti, pokud ji zřídil,

- rozhoduje
  - o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,²⁵⁾
  - o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování v doveckého příspěvku podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁶⁾
- koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu.

§ 18

(1) Městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ a městský národní výbor druhé kategorie²⁷⁾ rozhoduje o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované.

(2) Městský národní výbor první kategorie²⁸⁾ dále rozhoduje

- o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované,

²³⁾ § 43 odst. 2 zákona o rodině.

²⁴⁾ § 2 zákona č. 117/1968 Sb., ve znění zákona č. 99/1972 Sb.

²⁵⁾ § 174 písm. b) č. 1 zákona o sociálním zabezpečení.

²⁶⁾ § 10 odst. 3 zákona o národních výborech, ve znění zákona ČNR č. 137/1982 Sb.

²⁷⁾ § 10 odst. 4 zákona o národních výborech, ve znění zákona ČNR č. 137/1982 Sb.

b) o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

Působnost okresních národních výborů

§ 19

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. v naléhavých případech o okamžitém umístění dítěte do náhradní výchovy nahrazující výchovu rodičů na dobu, než rozhodne soud,²⁸⁾
2. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o mateřském příspěvku,
3. o poskytování příspěvku na výživu dítěte²⁹⁾ a dalších účelových peněžitých dávek a věcných dávek, které stanoví prováděcí předpis,
4. o poskytování peněžitých a věcných dávek nezaopatřeným dětem, rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám,
5. o poskytování peněžitých dávek rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí,
6. o poskytování v doveckého příspěvku,
7. o poskytování příspěvku na rekreaci dětí důchodce,
8. o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni,
9. o poskytování bezúročných půjček,
10. o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,
11. o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované,
12. o dalších opatřeních podle zvláštních předpisů,³⁰⁾

- b) vykonává funkci opatrovníka nezletilých,³¹⁾
- c) vykonává stanovený dohled nad nezletilým,³²⁾
- d) sleduje vývoj dětí, které byly umístěny do výchovy jiných občanů než rodičů, a spolupůsobí při organizování náhradní rodinné péče o děti,
- e) navrhoje soudu nařízení ústavní výchovy,³³⁾ omezení, popřípadě zbavení rodičovských

práv³⁴⁾ a zrušení ústavní výchovy a výchovných opatření uložených soudem,

- f) pečeje o to, aby děti, které byly propuštěny z ústavní nebo ochranné výchovy, nebo mladiství, kteří byli propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody, byli přijati do škol nebo zařazeni do vhodné přípravy na povolání nebo do pracovního poměru, popřípadě aby byli i vhodně ubytováni,
- g) účastní se trestního řízení proti mladistvým,³⁵⁾
- h) působí na převýchovu obtížně vychovatelných dětí a vede jejich evidenci,
- ch) podává zprávy soudu o skutečnostech potřebných pro rozhodování o výchově a výživě dětí,
- i) organzuje a koordinuje výchovu občanů k manželství a odpovědnému rodičovství,
- j) poskytuje výchovnou a poradenskou péči manželům, rodičům, dětem a těhotným ženám při řešení jejich rodinných a sociálních problémů.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 4 až 8 a písm. c) vykonává okresní národní výbor jen pokud podle § 15 písm. b) nepřísluší místnímu národnímu výboru anebo pokud podle § 16 písm. a) a b) a podle § 18 odst. 2 písm. b) nepřísluší místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

§ 20

Okresní národní výbor při plnění úkolů v péči o rodinu a děti spolupracuje s místními národními výbory, s jinými státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními a se společenskými organizacemi.

§ 21

Okresní národní výbor svou komisi péče o rodinu a děti

a) rozhoduje

1. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,²⁵⁾ neučinil-li tak místní národní výbor,
2. o poskytnutí omleny pěstounu, je-li jím prarodič dítěte svěřeného do pěstounské péče,³⁶⁾
3. o odvolání proti rozhodnutí místního národního výboru o uložení výchovných opatření podle zvláštních předpisů,

²⁸⁾ § 48 zákona o rodině.

²⁹⁾ § 100 zákona o rodině.

§ 74 zákona o sociálním zabezpečení.

³⁰⁾ Zákon č. 107/1971 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 50/1973 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády ČSSR č. 112/1984 Sb.

³¹⁾ § 79 odst. 2 a § 83 odst. 2 zákona o rodině.

³²⁾ § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

³³⁾ § 45 odst. 3 zákona o rodině.

³⁴⁾ § 44 zákona o rodině.

³⁵⁾ § 291 až 301 trestního řádu.

³⁶⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 50/1973 Sb.

4. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování mateřského příspěvku, je-li k rozhodování o nároku příslušný okresní národní výbor nebo sociální komise jednotného zemědělského družstva,³⁷⁾
  5. o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování v doveckého příspěvku podle zákona o sociálním zabezpečení,²⁵⁾ pokud tato působnost nepřísluší podle § 17 písm. a) č. 2 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru,
- b) koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu.

§ 22

Okresní národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení vydává posudek o tom, zda je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče, které stanoví prováděcí předpis.

§ 23

Okresní národní výbor může přenést svou působnost na úseku péče o rodinu a děti na městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ s výjimkou rozhodování o mateřském příspěvku podle § 19 odst. 1 písm. a) č. 2 a 12 a podle § 21 písm. a) č. 4.

Působnost krajských národních výborů

§ 24

Krajský národní výbor

- a) rozhoduje o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,
- b) spolupracuje s orgány řídícími ústavy pro výkon vazby a nápravné výchovné ústavy pro mladistvé a s orgány řídícími zařízení, v nichž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova,
- c) zpracovává střednědobé a dlouhodobé plány výchovy k manželství a odpovědnému rodičovství a koordinuje jejich realizaci.

§ 25

Krajský národní výbor svou komisi péče o rodinu a děti koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu a v součinnosti s okresními národními výbory organizuje náhradní rodinnou péči.

§ 26

Oprávnění občanů působících v péči o rodinu a děti

Při plnění svých úkolů jsou funkcionáři a pracovníci národních výborů, důvěrníci péče o děti, občané pověření dohledem a jiní dobrovolní spolupracovníci oprávněni navštívit dítě a rodinu v bytě nebo tam, kde tráví volný čas, dítě ve škole, mladistvého na pracovišti; mají též právo požadovat od všech zúčastněných orgánů, organizací a občanů potřebné informace a vysvětlení.

Díl třetí

Péče o občany konající službu v ozbrojených silách

§ 27

Působnost okresních národních výborů

- (1) Okresní národní výbor rozhoduje
  - a) o poskytování zaopatřovacího příspěvku,³⁸⁾
  - b) o poskytování příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka.³⁹⁾

(2) Okresní národní výbor svou komisi péče o rodinu a děti rozhoduje o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování zaopatřovacího příspěvku a příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka podle zákona o sociálním zabezpečení.²⁵⁾

Díl čtvrtý

Péče o občany se změněnou pracovní schopností

§ 28

Působnost městských národních výborů

Městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ a městský národní výbor druhé kategorie²⁷⁾ rozhoduje o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje.

Působnost okresních národních výborů

§ 29

Okresní národní výbor

- a) rozhoduje

1. o příspěvku před umístěním občana se změněnou pracovní schopností do zaměstnání, o příspěvku po dobu jeho přípravy pro pracovní uplatnění a o zvýšení těchto příspěvků na rodinné příslušníky,
2. o příspěvku organizacím na zřizování chráněných dílen a pracovišť a o dalších příspěvcích organizacím podle zvláštních předpisů.⁴⁰⁾

³⁷⁾ § 14 zákona č. 107/1971 Sb., ve znění zákona č. 110/1984 Sb.

³⁸⁾ § 76 až 78 zákona o sociálním zabezpečení.

³⁹⁾ § 79 zákona o sociálním zabezpečení.

⁴⁰⁾ § 85 zákona o sociálním zabezpečení.

3. o udělení předchozího souhlasu organizaci k rozvázání pracovního poměru výpověďí s občanem se změněnou pracovní schopností,⁴¹⁾
  4. o úhradě nákladů na přípravu pro pracovní uplatnění občanu se změněnou pracovní schopností, které do této přípravy vyslal,
  5. o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do přípravy pro pracovní uplatnění organizované národním výborem,
  6. o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje,
  7. o vyřazení občana se změněnou pracovní schopností z evidence uchazečů o zaměstnání,⁴²⁾
- b) vypracovává plán úkolů potřebných k provádění a dalšímu rozvoji pracovní rehabilitace,
- c) stanoví plán zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností,
- d) vyhrazuje každoročně v plánech rozmístění dorostu potřebný počet míst ke studiu na středních školách a zvláštních odborných učilištích pro mladistvé občany se změněnou pracovní schopností,
- e) poskytuje poradenskou službu občanům se změněnou pracovní schopností při volbě povolání, pracovního uplatnění nebo vhodné přípravy pro pracovní uplatnění,
- f) doporučuje organizaci přjmout občana se změněnou pracovní schopností do pracovního poměru,
- g) kontroluje, zda organizace vybírájí odpovědně pracovní místa pro občany se změněnou pracovní schopností,
- h) sleduje, zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav pracujících občanů se změněnou pracovní schopností a zda tito občané nepotřebují další pomoc,
- ch) vede evidenci občanů se změněnou pracovní schopností, která obsahuje též údaje o jejich pracovním uplatnění v jednotlivých organizacích a o jejich přípravě pro pracovní uplatnění.

§ 30

Okresní národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. o tom, zda jde o občana se změněnou pracovní schopností, popřípadě občana se

⁴¹⁾ § 50 zákona práce.

⁴²⁾ § 84 zákona o sociálním zabezpečení.

⁴³⁾ § 108 odst. 4 zákona o sociálním zabezpečení.

změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením,

2. o tom, že občan se změněnou pracovní schopností se nepovažuje za občana se změněnou pracovní schopností, jestliže se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření,⁴³⁾

3. o nutnosti trvalého převedení pracovníka na jinou práci nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání, zjistila-li v souvislosti s rozhodováním o tom, zda jde o občana se změněnou pracovní schopností, že pracovník pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dál dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,¹⁵⁾

b) v souvislosti s rozhodováním doporučuje u občanů se změněnou pracovní schopností, popřípadě u občanů se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením

1. opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného, vhodnost dalšího léčení, vhodnou úpravu pracovních podmínek, popřípadě pořízení vhodných pomůcek,
2. vhodné pracovní uplatnění, přípravu pro pracovní uplatnění s ohledem na jejich zdravotní stav a kvalifikaci a umístění na vhodné pracovní místo v organizacích.

§ 31

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor

- a) rozhoduje o přijetí občana se změněnou pracovní schopností do výcvikového střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která spravuje,
- b) koordinuje péči o občany se změněnou pracovní schopností ve svém územním obvodu.

Díl pátý

Přeče o těžce zdravotně postižené občany

Působnost místních národních výborů

§ 32

Místní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování příspěvku na společné stravování,
2. o poskytování jednorázových peněžitých dávek, s výjimkou dávek, o nichž rozhoduje okresní národní výbor podle § 34 odst. 1 písm. a) č. 2 až 5,
3. o poskytování věcných dávek,

4. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,
- b) vytváří podmínky
  1. pro účast těžce zdravotně postižených občanů na společném stravování,
  2. pro zapojení těžce zdravotně postižených občanů do kulturního a společenského života,
- c) podílí se na řešení otázek bydlení těžce zdravotně postižených občanů.

§ 33

Městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ rozhoduje o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

Působnost okresních národních výborů

§ 34

(1) Okresní národní výbor

- a) rozhoduje
  1. o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni,
  2. o poskytování příspěvků na opatření zvláštních pomůcek občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, nevidomým a neslyšícím občanům,
  3. o poskytování příspěvků na koupel, celkovou opravu, provoz motorového vozidla, na úhradu pojistného a příspěvků na úpravu motorového vozidla na ruční ovládání občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí,
  4. o poskytování příspěvků na úpravu bytu občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí a nevidomým občanům,
  5. o poskytování opakujících se peněžitých dávek, zejména příspěvku na dietní stravování, příspěvku při péči o blízkou a jinou osobu a příspěvku, je-li jeho poskytování odůvodněno mimořádnými potřebami občana,
  6. o poskytování bezúročných půjček,
  7. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,
  - b) vytváří podmínky pro zapojení těžce zdravot-

- ně postižených občanů do kulturního a společenského života,
- c) vede evidenci dětí a mladistvých postižených na zdraví,
- d) koordinuje péči o děti a mladistvě postižené na zdraví ve svém územním obvodu.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 1 vykonává okresní národní výbor jen pokud nepřísluší podle § 33 městskému národnímu výboru první kategorie.²⁶⁾

§ 35

Okresní národní výbor svou posudkovou komisi sociálního zabezpečení

- a) rozhoduje o tom, zda jde o těžce zdravotně postiženého občana, o druhu a stupni tohoto postižení a o přiznání mimořádných výhod,⁴⁴⁾
- b) vydává posudek o tom, zda jde o těžce zdravotně postiženého občana a o druhu a stupni tohoto postižení pro účely poskytování dávek sociální péče, které stanoví prováděcí předpis.

§ 36

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor

- a) rozhoduje o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, a o úhradě za služby v ústavu poskytované,
- b) koordinuje péči o děti a mladistvě postižené na zdraví ve svém územním obvodu.

Díl šestý

Péče o staré občany

Působnost místních národních výborů

§ 37

Místní národní výbor

- a) rozhoduje
  1. o poskytování příspěvku na společné stravování,
  2. o poskytování jednorázových peněžitých dávek a věcných dávek,
  3. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,
- b) vytváří podmínky
  1. pro účast starých občanů na společném stravování,
  2. pro zapojení starých občanů do kulturního a společenského života,

²⁶⁾ § 86 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení.

c) podílí se na řešení otázek bydlení starých občanů.

§ 38

Městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ rozhoduje o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni.

§ 39

Působnost okresních národních výborů

(1) Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytování pečovatelské služby a o úhradě za ni,
  2. o poskytování opakujících se peněžitých dávek,
  3. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného ústavu, který spravuje, o úhradě za služby v ústavu poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, která spravuje,
- b) vytváří podmínky pro zapojení starých občanů do kulturního a společenského života.

(2) Působnost podle odstavce 1 písm. a) č. 1 vykonává okresní národní výbor jen pokud nepřísluší podle § 38 městskému národnímu výboru první kategorie.²⁶⁾

Díl sedmý

Péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

§ 40

Místní národní výbor poskytuje občanům, kteří se přechodně ocitli v mimořádně obtížných poměrech a nemohou je překonat vlastním přičiněním, věcné dávky, popřípadě peněžité dávky; okresní národní výbor může těmito občanům poskytovat bezúročná půjčky.

§ 41

(1) Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor poskytuje občanům, kteří v důsledku návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti žijí v mimořádně obtížných poměrech, a proto potřebují pomoc společnosti k jejich překonání, výchovnou a poradenskou péči a podle potřeby též věcné a peněžité dávky.

(2) Okresní národní výbor poskytuje občanům uvedeným v odstavci 1 výchovnou a poradenskou péči a podle potřeby též věcné a peněžité dávky, pokud tato působnost nepřísluší podle odstavce 1 místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo městskému národnímu výboru.

(3) Na výchovné péči o občany uvedené v odstavci 1 se podílejí místní národní výbory.

(4) V městech s větší koncentrací občanů uvedených v odstavci 1 zřizují národní výbory jako své

poradní orgány komise zaměřené k prohloubení a koordinaci péče o tyto občany.

Díl osmý

Péče o občany společensky nepřizpůsobené

§ 42

Působnost městských národních výborů

Městský národní výbor první kategorie²⁶⁾ a městský národní výbor druhé kategorie²⁷⁾ poskytuje občanům společensky nepřizpůsobeným ubytování v účelovém zařízení, které spravuje.

§ 43

Působnost okresních národních výborů

(1) Okresní národní výbor

- a) poskytuje občanům společensky nepřizpůsobeným
1. výchovnou a poradenskou péči,
  2. pomoc při pracovním umístění se zřetellem na zdravotní stav, schopnosti a pokud možno i kvalifikaci občana,
  3. pomoc při ubytování včetně ubytování v účelovém zařízení, které spravuje,
  4. peněžité a věcné dávky, popřípadě bezúročné půjčky,
- b) koordinuje péči o občany společensky nepřizpůsobené ve svém územním obvodu.
- (2) Na výchovné péči o tyto občany se podílejí místní národní výbory.

§ 44

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor koordinuje péči o občany společensky nepřizpůsobené ve svém územním obvodu.

Díl devátý

Zařízení sociální péče

§ 45

Pro poskytování služeb sociální péče zřizují národní výbory tato účelová zařízení:

- a) ústavy sociální péče,
- b) manželské a předmanželské poradny,
- c) domovy pro matky s dětmi,
- d) zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče,
- e) stanice pečovatelské služby pro děti,
- f) výchovná střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností,
- g) zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc,
- h) zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené,
- ch) kluby důchodců,
- i) samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce,

j) zařízení pečovatelské služby, zejména zařízení pro denní pobyt starých občanů, střediska osobní hygieny a prádelny pečovatelské služby.

§ 46

(1) Ústavy sociální péče zřizují a spravují okresní národní výbory. Krajské národní výbory zřizují a spravují ústavy sociální péče krajského významu určené převážně pro potřebu celého kraje nebo několika krajů. Národní výbor hlavního města Prahy zřizuje a spravuje ústavy sociální péče pro potřebu hlavního města Prahy. Místní národní výbory mohou zřizovat a spravovat ústavy sociální péče místního významu.

(2) Manželské a předmanželské poradny zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory.

(3) Domovy pro matky s dětmi zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory. Pokud je to potřebné vzhledem k situaci v jejich územním obvodu, mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie²⁶⁾ a městské národní výbory druhé kategorie.²⁷⁾

(4) Zvláštní zařízení pěstounské péče zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie²⁶⁾ a městské národní výbory druhé kategorie.²⁷⁾

(5) Stanice pečovatelské služby pro děti zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie.²⁶⁾

(6) Výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností zřizují a spravují okresní národní výbory. Specializovaná výcviková zařízení určená převážně pro potřebu celého kraje nebo několika krajů zřizují a spravují krajské národní výbory. Je-li to účelně vzhledem k počtu občanů se změněnou pracovní schopností, které je třeba umístit ve výcvikových střediscích a zařízeních, mohou tato zařízení zřizovat a spravovat též městské národní výbory první kategorie²⁶⁾ a městské národní výbory druhé kategorie.²⁷⁾

(7) Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie²⁶⁾ a městské národní výbory druhé kategorie.²⁷⁾

(8) Zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené zřizují a spravují okresní národní výbory; mohou je zřizovat a spravovat i městské národní výbory první kategorie²⁶⁾ a městské národní výbory druhé kategorie.²⁷⁾

(9) Kluby důchodců, samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce a zařízení pečova-

telské služby zřizují a spravují místní národní výbory.

§ 47

(1) Okresní národní výbor může pro zabezpečování služeb sociální péče zřídit okresní ústav sociálních služeb.

(2) Krajský národní výbor může zřídit pro metodicko-odborné řízení služeb sociální péče krajské metodické středisko sociální péče.

§ 48

Zařízení uvedená v § 45 pod písmeny a) až h) a v § 47 mohou být zřízena nebo zrušena a jejich objekty odňaty svému účelu jen se souhlasem krajského národního výboru, a jde-li o zařízení spravovaná krajským národním výborem, po projednání s ministerstvem. Požadavek souhlasu podle zvláštních předpisů není tím dotčen.

§ 49

(1) Místní národní výbor může zřizovat střediska sociální péče ze zařízení uvedených v § 46 odst. 1 a 9 pro staré občany a těžce zdravotně postižené občany.

(2) Okresní národní výbor může na základě dohody s místním národním výborem, který spravuje zařízení uvedená v § 46 odst. 1, 3 až 9, převzít zabezpečování služeb sociální péče poskytovaných v těchto zařízeních.

(3) Krajský národní výbor může svěřit zabezpečování služeb sociální péče poskytovaných v zařízeních uvedených v § 46 odst. 1, 3 a 6, která spravuje, okresnímu národnímu výboru, jsou-li pro to vytvořeny potřebné podmínky.

(4) O přijetí do zařízení sociální péče, ukončení pobytu v něm, o přemístění do jiného zařízení a o úhradě za poskytované služby rozhoduje vždy národní výbor, který zařízení spravuje.

§ 50

Ministerstvo v případě potřeby zřizuje a spravuje zařízení sociální péče se zvláštním zaměřením.

§ 51

V případech, kdy rozhodování o pečovatelské službě (§ 18, 33 a 38) přísluší městskému národnímu výboru první kategorie,²⁸⁾ může okresní národní výbor na základě dohody převzít zabezpečování této služby.

Č A S T T R E T I SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 52

Pokuty

Pokuty v případech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení⁴⁵⁾ ukládá okresní národní

⁴⁵⁾ § 112 zákona o sociálním zabezpečení.

výbor. Výnos z pokut je příjmem rozpočtu okresního národního výboru, který pokutu uložil.

§ 53

Zvláštní příjemce

Místní národní výbor

- a) rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového zabezpečení a dávky sociální péče v případech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení⁴⁶⁾ a o jeho uvolnění,
- b) dohlíží, jak zvláštní příjemce plní své povinnosti.

Ustanovení o řízení

§ 54

(1) Obecné předpisy o správném řízení se nevztahují na řízení

- a) o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte umělců,¹⁰⁾ občanů poskytujících věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, spolupracujících členů jejich rodin a nepracujících důchodců s výjimkou rozhodování o snížení nebo odnětí těchto dávek,
- b) o poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,
- c) o poskytování jednorázových peněžitých dávek a) věcných dávek podle § 32 písm. a) č. 2 a 3, § 37 písm. a) č. 2, § 40, § 41 odst. 1 a 2, § 43 odst. 1 písm. a) č. 4, o příspěvku na společné stravování podle § 32 písm. a) č. 1 a § 37 písm. a) č. 1, jakož i o úkonech pečovatelské služby zajišťujících nezbytné životní potřeby, které jsou poskytovány bezplatně,

pokud řízení o těchto dávkách a službách bylo zahájeno z podnětu orgánu sociálního zabezpečení, nebo jestliže řízení zahájené na návrh skončí přiznáním dávky nebo služby v požadovaném nebo v právním předpise vymezeném rozsahu.

(2) V řízení podle odstavce 1 se přiměřeně použijí ustanovení § 49 a 50 správního řádu⁴⁷⁾ o lhůtách s výjimkou rozhodování o poskytování lázeňské péče.

(3) Zjistí-li orgán sociálního zabezpečení v řízení podle odstavce 1 zahájeném na návrh, že dávku nebo službu nemůže přiznat vůbec nebo v požadovaném rozsahu, nebo že by přiznáním dávky nebo služby mohly vzniknout právní povinnosti občanu, kterému má být dávka nebo služba přiznána, nebo jinému občanu, postupuje se podle obecných předpisů o správném řízení.

⁴⁶⁾ § 102 odst. 2 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení.

⁴⁷⁾ Zákon č. 71/1987 Sb., o správním řízení (správní řád).

⁴⁸⁾ § 7 odst. 2 správního řádu.

⁴⁹⁾ § 134 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení.

⁵⁰⁾ § 144 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení.

§ 55

Odvolání

- a) proti opatření, které národní výbor předběžně učiní ve prospěch nezletilého dítěte podle § 19 odst. 1 písm. a) č. 1 v případě naléhavé potřeby,
- b) proti rozhodnutí o vyřazení občana se změnou pracovní schopnosti z evidence uchazeče o zaměstnání podle § 29 písm. a) č. 7 nemá odkladný účinek.

§ 56

(1) Odchylně od obecných předpisů o správním řízení⁴⁸⁾ se místem příslušnost národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení řídí:

- a) místem výkonu práce účastníka řízení,
  - 1. jestliže rozhoduje nebo posuzuje invaliditu a změnou pracovní schopnost a je na tomto pracovišti závodní zdravotnické řízení, v němž působí posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru,
  - 2. jestliže rozhoduje o poskytování lázeňské péče družstevním rolníkům,
  - 3. jestliže rozhoduje o udělení předchozího souhlasu organizaci k rozvázání pracovního poměru výpovědí s občanem se změnou pracovní schopnosti,⁴⁹⁾
  - 4. jestliže doporučuje u občanů se změnou pracovní schopnosti vhodnou úpravu pracovních podmínek, vhodné pracovní uplatnění nebo umístění na vhodné pracovní místo v organizacích,
  - 5. jestliže sleduje, zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav občanů se změnou pracovní schopnosti,
- b) místem přípravy pro pracovní uplatnění, jestliže jde o výplatu příspěvku po dobu přípravy pro pracovní uplatnění včetně jeho zvýšení na rodinné příslušníky a o úhradu nutných výloh spojených s přípravou pro pracovní uplatnění,
- c) sídlem školy pro mládež vyžadující zvláštní péči, jestliže účastníkem řízení je žák této školy,
- d) sídlem, popřípadě místem pravidelného výjezdového zasedání lékařské komise⁴⁹⁾ v oboru působnosti federálního ministerstva národní obrany, federálního ministerstva vnitra, ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky nebo ministerstva spravedlnosti České socialistické republiky, jde-li o posouzení zdravotního stavu⁵⁰⁾ příslušní-

ka ozbrojených sil z povolání, Sboru národní bezpečnosti a Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky, s výjimkou kontrolní lékařské prohlídky poživatele důchodu, jehož služební poměr skončil,

- e) sídlem nápravné výchovného ústavu, popřípadě ústavu pro výkon vazby, jde-li o posouzení zdravotního stavu občana v době výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě vazby,
- f) sídlem okresního národního výboru, jehož posudková komise sociálního zabezpečení byla pověřena (§ 6) posuzovat invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s výkonem sociálního zabezpečení,
- g) sídlem národního výboru, který spravuje ústav nebo jiné zařízení sociální péče, do kterého má být občan přijat,
- h) sídlem národního výboru, v jehož obvodu se zdržuje nezletilé dítě, jestliže řešení otázek jeho výchovy a výživy nesnese odkladu.

(2) Ve věcech, ve kterých podle tohoto zákona rozhoduje nebo činí opatření místní národní výbor, se žádost o dávku nebo službu sociálního zabezpečení podává místnímu národnímu výboru. V ostatních případech se žádost podává okresnímu národnímu výboru.

(3) Žádost o pohřebné po umělcích¹⁰⁾ a po občanu poskytujícím věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru se podává okresnímu národnímu výboru, u kterého byl zemřelý přihlášen k sociálnímu zabezpečení. Žádost o pohřebné po nepracujícím důchodci a jednotlivě hospodařícím rolníkovi se podává místnímu národnímu výboru ve střediskové obci, městskému nebo okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl zemřelý trvalý pobyt.

(4) Žádost o zaopatřovací příspěvek se podává místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu má člen rodiny vojáka trvalý pobyt. Žádost o příspěvek na úhradu za užívání bytu vojáka se podává místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl voják trvalý pobyt před nastupem služby v ozbrojených silách. Místní národní výbor ověří skutečnosti uvedené v žádosti a postoupí ji okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl voják před nastupem služby v ozbrojených silách trvalý pobyt.

Č A S T Č T V R T A

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 57

(1) Působnost národních výborů při rozhodování o přerušení zaměstnání (pojištění) z vážných

důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988 se řídí právními předpisy platnými před účinností tohoto zákona.

(2) Tímto zákonem není dotčena působnost místních národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, jestliže jí podle předpisů dříve platných okresní národní výborů¹¹⁾ přenesl na místní národní výbor.

§ 58

Ministerstvo v dohodě se zájmovými ústředními orgány a s Českou odborovou radou a po projednání s Českým výborem Svazu družstevních rolníků stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti o složení a jednání správních komisí národních výborů,
- b) podrobnosti o úkolech národních výborů v péči o rodinu a děti,
- c) podrobnosti o vedení evidence dětí a mladistvých postižených na zdraví,
- d) podrobnosti o poskytování dávek a služeb sociální péče a výši dávek sociální péče s výjimkou příspěvku na výživu dítěte, v doveckého příspěvku, příspěvku na rekreaci dětí důchodce, zaopatřovacího příspěvku, příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka a dávek a služeb poskytovaných občanům se změnou pracovní schopnosti,
- e) lhůty pro rozhodování o poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,
- f) podmínky pro zřizování a rozsah činnosti zařízení sociální péče, pro přijímání občanů do účelových zařízení sociální péče a ukončení pobytu v nich a upraví výši úhrady za poskytované služby, s výjimkou úhrady za péči poskytovanou v ústavech sociální péče,
- g) podmínky pro poskytování odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby a její výši,
- h) druhy ústavů sociální péče a ostatních zařízení sociální péče a rozsah služeb v nich poskytovaných.

§ 59

Zrušuje se zákon České národní rady č. 129/1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákoněho opatření předsednictva České národní rady č.

¹⁰⁾ § 84 správního řádu.

¹¹⁾ § 9 odst. 1 a § 10 odst. 2 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 108/1984 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení.

¹²⁾ § 10 odst. 2 a § 12 odst. 2 vládního nařízení č. 59/1984 Sb., o úkolech národních výborů při péči o děti.

78/1979 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 10/1982 Sb., zákona České národní rady č. 49/1982 Sb., zákona České národní rady č. 138/1982 Sb. a zákona České národní rady č. 119/1983 Sb.

§ 60

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1988.

Kempný v. r.

Adamec v. r.

115**ZÁKON****České národní rady**

ze dne 27. června 1988,

kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

čl. I

Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění zákona České národní rady č. 33/1970 Sb., o finančních správách, zákona České národní rady č. 57/1971 Sb., kterým se mění zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, zákona České národní rady č. 116/1971 Sb., o výborech a komisičních lidové kontrole, zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy, zákona České národní rady č. 49/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost místních národních výborů ve střediskových obcích, zákona České národní rady č. 137/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost městských národních výborů na některých úsecích státní správy, a zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 se za první větu vkládá nová věta, která zní: „K uspokojování hmotních a kulturních potřeb občanů zakládají státní podniky, řídí své státní hospodářské organizace, zřizují a spravují rozpočtové a příspěvkové organizace a zařízení (dále jen „organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem“).“

2. V § 6a se vypouští odstavce 3 a 4.

3. § 7 zní:**„§ 7**

(1) Vůči organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, vykonává národní výbor ve svém územním obvodu státní správu. Zvláštní předpisy upravující jednotlivé úseky státní správy stanoví, v kterých případech se musí tyto organizace řídit opatřeními národních výborů. Národní výbory v rozsahu jím svěřené působnosti kontrolují, jak tyto organizace plní povinnosti uložené jím zvláštními předpisy upravujícími jednotlivé úseky státní správy.

(2) Národní výbory koordinují a kontrolují činnost organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, pokud jde o vnitřní obchod a poskytování dalších služeb pro obyvatelstvo, bytovou výstavbu a údržbu bytového majetku, tvorbu a ochranu životního prostředí, závodní stravování a rozvoj kultury, tělesné výchovy, sportu a rekreace. Ustanovení § 6 odst. 3 věty druhé a třetí platí obdobně.

(3) Organizace, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, se podílejí na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územních obvodů národních výborů. Jsou povinny spolupracovat s národními výbory a v případech stanovených zvláštními předpisy předkládat jím k zaujetí závazného stanoviska podklady o připravovaných investicích a jiných důležitých opatřeních, které národní výbory potřebují k zabezpečování celkového rozvoje kraje, okresu, města a obce.

(4) Národní výbory vymezují organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, jejich podíl na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje svého územního obvodu a na tvorbě a ochraně životního prostředí způsobem a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony a kontrolují, jak tyto organizace plní své povinnosti k zabezpečení potřeb komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územních obvodů národních výborů a povinnosti k rozpočtům národních výborů.

(5) Národní výbory iniciativně upozorňují organizace, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, na nedostatky ve využívání jimi obhospodařovaných prostředků a požadují od nich vyjádření k témtoto upozorněním.“.

4. § 14 odst. 2 zní:

„(2) Poslanec skládá nejméně jednou ročně voličům účty ze své činnosti.“.

5. V § 15 v odstavci 1 v písmenu c) se slova „organizací a zařízení řízených“ nahrazují slovy „organizací založených, řízených“.

V písmenu d) se slova „organizací a zařízení řízených“ nahrazují slovy „organizací založených, řízených“ a vypouštějí se slova „nebo zařízení“.

V písmenu e) se slova „socialistických organizací, které národní výbor neřídí ani nespravuje,“ nahrazují slovy „organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,“.

6. V § 16 v odstavci 1 písmeno b) zní:

„b) podávat voličům zprávy o své práci v národním výboru, o vyřízení jejich podnětů a připomínek a informovat o výkonu své poslanec-ké funkce organizaci sdruženou v Národní frontě, která ho navrhla za kandidáta pro volby do národního výboru;“.

V odstavci 2 se na konci věty připojují slova „a zúčastňovat se jejich jednání.“.

7. V § 17 v odstavci 1 se ve druhé větě vypouštějí slova „a poskytnout mu za tím účelem potřebné pracovní volno“.

V odstavci 2 třetí věta zní: „Ostatním poslancům a členům komisí, kteří nejsou poslanci, poskytnut organizace, k níž jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, potřebné pracovní volno s náhradou mzdy; vláda stanoví nařízením, ve kterých případech mohou od národního výboru obdržet ještě odměnu za výkon funkce.“.

Odstavec 3 zní:

„(3) Poslanec národního výboru může při výkonu funkce užívat bezplatně hromadných dopravních prostředků v rozsahu a za podmínek,

které stanoví vláda nařízením. Vláda též podrobneji upraví nařízením poskytování odměn a náhrad skutečných výdajů poslanců.“.

8. V § 21 se z úvodní věty vypouštějí slova „zřizovat a“.

9. V § 22 se v odstavci 1 za slovo „Řízení“ vkládá slovo „státní“ a vypouštějí se slova „do správy“.

10. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který zní:
„§ 22a

Založí-li národní výbor k obstarávání činnosti uvedené v § 21 státní podnik, má k němu práva a povinnosti zakladatele podle zvláštních předpisů.¹⁾ Ustanovení § 7 a § 22 odst. 3 platí obdobně; povinnost národního výboru nahradit majetkovou újmu upravují zvláštní předpisy.²⁾“.

11. Dosavadní § 22a se označuje jako § 22b, který zní:

„§ 22b

Ředitel státního podniku, jehož zakladatelem je národní výbor, odpovídá za činnost podniku a za výsledky jeho hospodaření národnímu výboru, který jej založil, a pracovnímu kolektivu státního podniku.³⁾ Ředitel (vedoucí) organizace (zařízení), zřízené k plnění úkolů podle § 21, odpovídá za její činnost radě národního výboru.“.

12. Dosavadní § 22b se označuje jako § 22c, který zní:

„§ 22c

Místní národní výbory a městské národní výbory udělují jednotlivým občanům povolení k prodeji zboží a k poskytování jiných služeb. Rozsah služeb, které mohou občané poskytovat na základě povolení národních výborů, podmínky pro jejich povolenání, obsah žádosti občana o udělení povolení, náležitosti tohoto povolení, povinnosti občanů poskytujících služby a odnímání udělených povolení a jejich zánik upraví vláda nařízením.“.

13. § 23 zní:

„§ 23

Národní výbory kontrolují činnost organizací řízených nebo spravovaných národními výbory nižšího stupně.“.

14. V § 24 v odstavci 1 v písmenu b) se vypouštějí slova „v rozsahu a za podmínek stanovených vládou“.

V odstavci 2 se slova „jimi řízené a spravované organizace“ nahrazují slovy „organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem“.

15. Za § 24a se vkládají nové § 24b, § 24c a § 24d, které znějí:

¹⁾ Zákon č. 88/1988 Sb., o státním podniku.

²⁾ § 26e hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 25 odst. 1 zákona č. 88/1988 Sb.

„§ 24b

Národní výbory vydávají potvrzení a vyhodnotují zprávy pro pořeby občanů, státních orgánů a organizací, jen stanoví-li tak obecně závazný právní předpis.

§ 24c

(1) Dojde-li v důsledku živelné pohromy nebo jiné mimořádné události k ohrožení hospodářského nebo veřejného života v obci nebo ve městě, může místní národní výbor ve střediskové obci, městský národní výbor a v obcích, v nichž tyto národní výbory nepůsobí, okresní národní výbor uložit socialistickým organizacím povinnost poskytnout osobní a věcnou pomoc při odstraňování následků této události, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Na ukládání této povinnosti se nevztahuje obecné předpisy o správném řízení.

(2) Organizaci, která poskytla osobní a věcnou pomoc, náleží náhrada účelně vynaložených nákladů. Právo na náhradu nákladů může oprávněná organizace uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy je zjistila, nejpozději do dvou let od jejich vzniku; jinak toto právo zanikne. Právo na náhradu nákladů se uplatňuje u národního výboru, který povinnost podle odstavce 1 uložil. Tento národní výbor o náhradě nákladů rozhoduje a tuto náhradu poskytuje.

(3) Nesplní-li organizace ve stanovené lhůtě bez vážného důvodu povinnost uloženou podle odstavce 1, může jí národní výbor uložit pokutu do 200 000 Kčs. Nebyla-li uložená povinnost splněna ani v nově stanovené lhůtě, může národní výbor uložit pokutu opětovně. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy došlo k nesplnění uložené povinnosti.

(4) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.

§ 24d

(1) Organizaci, která neudržuje čistotu a pořádek na jí užívaném pozemku a tím naruší vzhled obce nebo města, může místní národní výbor a městský národní výbor uložit pokutu do 20 000 Kčs.

(2) Organizaci, která znečistí veřejné prostranství nebo odkládá věci mimo vyhrazená místa, může místní národní výbor a městský národní výbor uložit pokutu do 50 000 Kčs.

(3) Pokutu lze uložit, nestanoví-li zvláštní zákon za jednání uvedená v odstavcích 1 a 2 jinou sankci. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy došlo k jednáním uvedeným v odstavcích 1 a 2.

⁴⁾ § 12 odst. 1, § 18 odst. 3 a § 22 odst. 4 zákona č. 88/1988 Sb.

§ 8 odst. 1 a § 88 až 76 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.

§ 5 odst. 2 a § 84 odst. 2 a 6 zákona č. 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví.

⁵⁾ § 8 odst. 1 zákona č. 90/1988 Sb.

§ 5 odst. 2, § 10 odst. 1 a § 19 odst. 5 zákona č. 94/1988 Sb.

(4) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.“.

16. § 25 odstavec 2 zní:

„(2) Místní národní výbor

- a) spravuje základní školu, školská zařízení a zařízení sociální péče v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy, místní lidovou knihovnu a podle místních podmínek další kulturní zařízení;
  - b) spravuje místní komunikace a veřejné osvětlení a obstarává podle místních podmínek další veřejně prospěšné a jiné služby pro obyvatelstvo (§ 21), a to i pro obyvatelstvo spádového území; za tím účelem zřizuje a zruší drobné provozovny a může založit i státní podnik;
  - c) vyjadřuje se k založení a zániku státních podniků, společných podniků a družstevních podniků, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti,⁴⁾ mají-li sídlo v jeho územním obvodu; dále se vyjadřuje ke vzniku a zániku jednotných zemědělských družstev, bytových, spotřebních, výrobních, popřípadě jiných družstev, k jejich rozvoji a k zásadním změnám předmětu jejich činnosti,⁵⁾ mají-li sídlo v jeho územním obvodu;
  - d) dává souhlas k rozmístění prodejen, jakož i provozoven nebo zařízení dalších služeb, k zahájení a ukončení jejich činnosti, k omezení nebo zrušení jimi poskytovaných služeb; po projednání s organizací stanoví prodejnou dobu v prodejnách a provozní dobu v provozovnách a zamězeních služeb; činí dále opatření k zajistění řádného zásobování a poskytování služeb občanům;
  - e) vykonává státní správu na dalších vymezených úsecích, zejména na úseku ochrany životního prostředí, evidence obyvatelstva, vedení matrik, požární ochrany, výstavby, hospodaření s byty a nebytovými prostory, ochrany rostlinné a živočišné výroby a ochrany zemědělského půdního a lesního fondu;
  - f) plní úkoly spojené s provozem místních veřejných skládek v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy.“.
17. § 25a zní:

„§ 25a

Místní národní výbor ve střediskové obci mimo působnost, která podle tohoto zákona (§ 25) a podle zvláštních zákonů přísluší místnímu národnímu výboru,

a) zřizuje a spravuje zařízení pro správu a údržbu domovního majetku nebo zakládá k tomu účelu státní podnik, je-li to vzhledem k rozsahu tohoto majetku účelné; řídí své státní hospodářské organizace poskytující služby občanům nebo vykonávající správu a údržbu domovního majetku;

b) vyjadřuje se k návrhům koncepcí rozvoje okresu, střednědobých a prováděcích hospodářských plánů a rozpočtu okresního národního výboru; okresní národní výbor je povinen projednávat tyto návrhy s místními národními výbory ve střediskových obcích a informovat je o schválených koncepcích, hospodářských plánech a rozpočtu a o jejich plnění;

c) ve vztahu k organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,

1. vyžaduje zprávy o jejich činnosti, pokud se dotýká životních podmínek obyvatelstva obce a úkolů místního národního výboru při rozvoji jejího území;
2. požaduje zjednání nápravy při zjištění nedostatků v jejich činnosti, pokud došlo k porušení socialistické zákonnosti nebo celospolečenských zájmů a tím k ohrožení oprávněných potřeb nebo životních podmínek obyvatelstva obce; organizace jsou povinny oznamit národnímu výboru ve lhůtě jím určené, jak a do kdy zabezpečí odstranění nedostatků;
3. navrhuje uložení kárného opatření nebo jiného postihu pracovníkovi odpovědnému za nedostatky, které nebyly odstraněny ve lhůtě oznamené organizací národnímu výboru;
4. při závažných nebo opakovaných nedostatkech v činnosti provozoven a zařízení může předkládat návrhy na potřebná kádrová opatření.“.

• 18. § 28 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Městský národní výbor mimo působnost, která přísluší místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo která byla městským národním výborům svěřena zvláštními zákony, může zakládat státní podniky, řídit své státní hospodářské organizace nebo zřizovat a spravovat jiné organizace a zařízení, které jsou potřebné k uspokojování potřeb občanů. Městský národní výbor první kategorie zakládá nebo zřizuje zejména organizace obstarávající placené služby, veřejně prospěšné služby a správu a údržbu domovního majetku.

(3) Městský národní výbor dále

a) ve vztahu k organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,

1. zaujímá stanovisko k záměrům, koncepcím a jiným opatřením, pokud se dotý-

kají rozvoje a výstavby města a potřeb občanů;

2. vydává souhlas k umístění organizace nebo její části (závodu, provozovny apod.) na území města;

3. posuzuje programy sociálního rozvoje organizací z hlediska jejich návaznosti na hospodářský, sociální a kulturní rozvoj města a zaujímá k nim stanovisko;

b) vyjadřuje se k návrhům závazných stanovisek, která vydávají příslušné orgány státní správy k návrhům na rozmístění vybraných investic, zejména z hlediska nároků na přírodní zdroje, bytovou výstavbu, vlivu na tvorbu a ochranu životního prostředí.“.

Vypouští se odstavec 4 a odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

19. V § 27 v odstavci 4 se vypouští část věty za středníkem.

V odstavci 5 druhá věta zní: „Může založit státní podnik nebo řídit organizaci obstarávající některou z činností uvedených v § 21, slouží-li k uspokojování potřeb více obcí a lze-li je na tomto stupni účelně řídit.“.

Za odstavec 5 se vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Založení státního podniku, jehož je okresní národní výbor zakladatelem, rozvoj podniku, zásadní změnu předmětu jeho činnosti a zákoník státního podniku⁴⁾ projednává okresní národní výbor s místním národním výborem nebo městským národním výborem, v jehož územním obvodu je sídlo státního podniku.“.

20. V § 28 odstavec 2 zní:

„(2) Krajský národní výbor vydává závazná stanoviska k návrhům na rozmístění vybraných investic podle zvláštních předpisů.“.

V odstavci 5 první věta zní: „Krajský národní výbor může, je-li to účelné, zakládat státní podniky nebo řídit své státní hospodářské organizace, popřípadě zřizovat, řídit nebo spravovat jiné organizace, které slouží k uspokojování potřeb více okresů nebo krajů nebo poskytují zvlášť specializované služby.“.

Za odstavec 5 se vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Založení státního podniku, jehož je krajský národní výbor zakladatelem, rozvoj podniku, zásadní změnu předmětu jeho činnosti a zákoník státního podniku⁴⁾ projednává krajský národní výbor s místním národním výborem nebo městským národním výborem, v jehož územním obvodu je sídlo státního podniku.“.

21. Nadpis oddílu 3 zní:

„Plán, rozpočet a hospodaření s majetkem“.

22. V § 30 v odstavci 2 se vypouštějí slova „popřípadě jejich okruh rozšiřuje“.

23. V § 31 odstavec 1 zní:

„(1) Rozpočet národního výboru obsahuje ve stanoveném členění příjmy a výdaje národního výboru a jeho rozpočtových organizací, včetně finančních vztahů ke státním podnikům, jejichž je zakladatelem, a k jeho státním hospodářským a příspěvkovým organizacím.“.

24. V § 32 odstavec 1 písmeno a) zní:

„a) příjmy od státních podniků založených národním výborem a od organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy.“.

25. Za § 34 se vkládá nový § 34a, který zní:

„§ 34a

Přebytky hospodaření národního výboru se mu ponechávají k využití pro další rozvoj územního obvodu.“.

26. § 35 zní:

„§ 35

Národní výbor a organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem hospodaří s majetkem v socialistickém celospolečenském vlastnictví, který slouží k plnění jejich úkolů nebo s majetkem, k němuž mají právo hospodaření.“.

27. § 36 zní:

„§ 36

Národní majetek, ke kterému vykonává právo hospodaření státní hospodářská organizace řízená národním výborem, anebo národní majetek, k němuž má národní výbor právo hospodaření a využívá jej k některému z účelů uvedených v § 21, může být opatřením nadřízených orgánů převeden do hospodaření organizace, kterou národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje tehdy, vznikne-li pochybnost o tom, které organizaci přísluší právo hospodaření s tímto majetkem, nebo jde-li o nemovitý majetek, jehož je třeba k uskutečnění stavby, jejího užívání nebo k provedení asanace.“.

28. V § 38 se slova „dále v otázkách zřizování a řízení svých hospodářských organizací (§ 21 a 22), v otázkách správy majetku (§ 35 a 36)“ nahrazují slovy „dále při výkonu práv a povinností zakladatele státních podniků (§ 22a), řízení svých státních hospodářských organizací (§ 21 a 22), hospodaření s majetkem (§ 35 a 36)“.

29. V § 39 odstavec 2 zní:

„(2) Plenárnímu zasedání národního výboru je vyhrazeno

a) schvalovat dlouhodobé koncepty rozvoje územního obvodu národního výboru; jde-li o krajský národní výbor, schvalovat též návrhy dlouhodobých oblastních výhledů a návrhy středenědobých a prováděcích oblastních plánů;

- b) schvalovat středenědobé a prováděcí hospodářské plány národního výboru a hodnotit jejich plnění, stanovit celkové vztahy k plánu a rozpočtu národních výborů nižších stupňů;
- c) schvalovat volební programy Národní fronty a kontrolovat jejich plnění;
- d) schvalovat územní plány;
- e) schvalovat rozpočet a závěrečný účet národního výboru a rozhodovat o příjezdu půjčky nebo úvěru;
- f) zakládat státní podniky, rozhodovat o jejich zániku, slučovat a zrušovat státní hospodářské organizace a zřizovat, slučovat a zrušovat rozpočtové a jiné organizace a zařízení národního výboru;
- g) rozhodovat o územních změnách a o vytvoření jednoho národního výboru pro několik obcí;
- h) stanovit počet poslanců národního výboru, počet a hranice volebních obvodů;
- ch) zřizovat a rušit komise, odbory a jiné orgány národního výboru, určovat dělbu práce mezi orgány národního výboru, schvalovat jednací řád plenárního zasedání, výboru lidové kontroly a organizační řád národního výboru;
- i) volit předsedu, místopředsedy a tajemníka národního výboru, další členy rady, dále předsedy, tajemníky a další členy komisí národního výboru, jakož i odvolávat je z funkce;
- j) volit předsedu, místopředsedu a další členy výboru lidové kontroly národního výboru a odvolávat je z funkce, jakož i schvalovat plán činnosti tohoto výboru; projednávat výsledky důležitých kontrol a návrhy na opatření;
- k) ustanovovat vedoucí odborů a hygieniku a odvolávat je z funkce, jakož i ustanovovat a odvolávat z funkce náčelníka správy Sboru požární ochrany na návrh náčelníka správy Sboru požární ochrany vyššího stupně;
- l) usnášet se na obecně závazných nařízeních národního výboru;
- m) volit a odvolávat z funkce soudce z lidu;
- n) usnášet se o přenězení působnosti národního výboru na národní výbory nižších stupňů podle zvláštních předpisů;
- o) udělovat čestné občanství obce (města) a ceny národního výboru.“.

30. § 40 zní:

„§ 40

(1) Národní výbor může rozhodnout, že některé základní otázky života obce nebo města nebo činnosti národního výboru předloží před svým rozhodnutím k projednání občanům; učinit tak vždy, jde-li o dlouhodobou konceptu rozvoje územního obvodu, volební program Národní fronty, územní plán obce nebo města, návrh rozpočtu

národního výboru, závažné územní změny (zejména sloučení, rozdělení nebo zrušení obce) nebo vytvoření jednoho národního výboru pro několik obcí, návrhy obecně závazných nařízení, pokud významnou měrou upravují práva a povinnosti občanů, a zásadní změny v obchodní síti a síti služeb. Národní výbor může rozhodnout, že některé základní otázky života obce nebo města předloží před svým rozhodnutím k vyjádření organizacím sdruženým v Národní frontě.

(2) Národní výbor v úzké součinnosti s organizacemi sdruženými v Národní frontě zajistí, aby občané měli možnost se s navrhovanými opatřeními řádně seznámit. Občané uplatňují svoje připomínky na veřejných shromážděních, na schůzích občanských výborů, prostřednictvím organizací sdružených v Národní frontě, prostřednictvím svých poslanců nebo písemným podáním národnímu výboru.“.

31. V § 42 odstavec 1 zní:

„(1) Plenární zasedání národního výboru se schází nejméně čtyřikrát do roka k řádnému zasedání.“.

32. V § 45 za odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Předseda národního výboru má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsného odznaku se státním znakem. Rada národního výboru může stanovit, v kterých případech může tohoto odznaku užívat jiný poslanec národního výboru.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

33. V § 46 odstavec 2 zní:

„(2) Rada národního výboru zejména

- a) rozpracovává a zabezpečuje plnění úkolů, jež vyplývají z usnesení národního výboru, rad národních výborů vyšších stupňů a z usnesení vlády; projednává a řeší iniciativní návrhy komisí, poslanců, odborů a jiných orgánů národního výboru a národních výborů nižších stupňů a jejich rad; organzuje práce na přípravě plánu a rozpočtu národního výboru a projednává jejich návrhy;
- b) hodnotí výsledky činnosti organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, jmenuje a odvolává jejich vedoucí, stanoví jejich plat a zásady jejich hmotné zainteresovanosti; jmenuje a odvolává též hlavní kontrolory těchto organizací;
- c) připravuje návrhy dlouhodobých oblastních výhledů a návrhy střednědobých a prováděcích oblastních plánů;
- d) koordinuje přípravu závazných stanovisek připravovaných orgány národního výboru;
- e) navrhuje a koordinuje přípravu sdružování prostředků a činností;
- f) plní vůči státním podnikům založeným národním výborem úkoly zakladatele podle

zvláštních předpisů, pokud nejsou vyhrazeny plenárnímu zasedání (§ 22b a 39) nebo komisi národního výboru (§ 54);

- g) vymezuje způsobem a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony podíl organizací na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územního obvodu národního výboru a na tvorbě a ochraně životního prostředí;
- h) řídí a sjednocuje činnost komisi národního výboru a vytváří podmínky pro jejich práci; zabezpečuje a kontroluje projednávání a řešení jejich návrhů, podnětů a připomínek;
- ch) vytváří příznivé podmínky pro účinnou práci poslanců národního výboru;
- i) řídí činnost odborů, správních komisí a zvláštních orgánů národního výboru, ukládá jim úkoly, dozírá na jejich plnění a dbá na racionální řízení jejich činnosti; stanoví pracovní náplň odborů, jejich vnitřní organizaci a počty pracovníků; stanoví zásadní úkoly v kádrové práci, peče o růst kvalifikace pracovníků odborů a stanoví plat vedoucím odborů a vedoucím zvláštních orgánů (§ 63b),
- j) kontroluje a hodnotí výkon státní správy orgány národního výboru a orgány národních výborů nižších stupňů;
- k) řídí vedoucí organizací (zařízení) řízených nebo spravovaných národním výborem, které obstarávají činnosti uvedené v § 21;
- l) ukládá socialistickým organizacím povinnost poskytnout osobní a věcnou pomoc při odstraňování následků živelné pohromy nebo jiné mimořádné události (§ 24c);
- m) jde-li o radu místního národního výboru nebo městského národního výboru, vyjadřuje se k založení a zániku státních podniků, společných podniků a družstevních podniků, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti;⁴⁾ dále se vyjadřuje ke vzniku a zániku jednotných zemědělských družstev, bytových, spotřebních, výrobních, pořípadle jiných družstev, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti;⁵⁾
- n) uděluje veřejná uznání;
- o) schvaluje svůj jednací řád a pracovní řád národního výboru;
- p) hodnotí výsledky socialistické soutěže organizované národním výborem.“.

34. Za § 52 se vkládá nový § 52a, který zní:

„§ 52a

Nevyplývá-li ze zvláštních předpisů jinak, organizační řád národního výboru stanoví, kdo plní úkoly vedoucího organizace podle zvláštních předpisů na jednotlivých úsecích činnosti národního výboru.“.

35. § 54 zní:

,§ 54

(1) Komise jako iniciativní orgány se zabývají otázkami rozvoje na svém úseku a předkládají své návrhy národnímu výboru nebo jeho radě a vyjadřují se k návrhům připravovaným pro plenární zasedání národního výboru. Vychází přitom ze znalosti místních podmínek, potřeb a zájmů občanů.

(2) Komise jako kontrolní orgány dozírají na činnost organizací zaaložených, řízených nebo spravovaných národním výborem, nezasahují však do otázek jejich operativního řízení. Dozírají též na práci odborů a správních komisí, zejména na dodržování socialistické zákonnosti při výkonu státní správy a na včasnost a kvalitu vyřizování záležitostí občanů. Zjistí-li nedostatky v práci odborů, správních komisí nebo v činnosti organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, ukládají vedoucím těchto orgánů a organizací závazná opatření k jejich odstranění. Řediteli státních podniků zaaložených národním výborem upozorňují na zjištěné nedostatky. Pokud není zjednána náprava, předkládají příslušné návrhy radě. Komise dále sledují a kontrolují, jak se na jednotlivých úsecích činnosti národního výboru uplatňuje jeho působnost a pravomoc a jak se provádějí usnesení národního výboru a jeho rady.

(3) Komise dále kontrolují činnost organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, pokud jde o činnost uvedené v § 7 odst. 2.

(4) Při své kontrolní činnosti se komise opírají o poznatky občanů a občanských výborů a spolupracují s nimi.

(5) Komise jako výkonné orgány činí opatření uvedená v § 38 a další opatření v otázkách svěřených jim plenárním zasedáním. Nemožou činit opatření ve věcech, které jsou vyhrazeny plenárnímu zasedání národního výboru (§ 22b a 39) anebo jeho radě (§ 46). Komise místního a městského národního výboru, který nezřídil odbory, plní i úkoly odborů.

36. V § 59 v odstavci 1 na konci poslední věty se slova „organizace řízené nebo spravované příslušným národním výborem“ nahrazují slovy „organizace zaaložené, řízené nebo spravované národním výborem“.

37. V § 61 v odstavci 1 se na konci věty připojují slova „a to s přihlédnutím k rozsahu svých úkolů.“.

Vypouštějí se odstavce 2 a 3.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 2 a vypouštějí se z něj slova „a jiných útvářů zřízených místo odborů“.

38. V § 63a se slova „Ministerstvo vnitra České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo vnitra“)“ nahrazují slovy „Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky“

(dále jen „ministerstvo vnitra a životního prostředí“).

39. § 64 zní:**,§ 64****Občanské výbory**

(1) Městské národní výbory a obvodní národní výbory, jakož i místní národní výbory ve střediskových obcích zřizují občanské výbory. Místní národní výbory v ostatních obcích mohou zřizovat občanské výbory, vyžaduje-li to rozlehlosť území a zvláštní podmínky hospodářského a kulturního rozvoje. Občané volí členy občanských výborů na veřejných shromážděních na dobu pěti let.

(2) Občanské výbory umožňují občanům uplatňovat jejich potřeby a zájmy v činnosti národního výboru a národních výborů vyšších stupňů. Občanské výbory se mohou obracet se svými návrhy, podněty a dotazy na orgány národního výboru; tyto orgány jsou povinny se jimi zabývat a informovat občanské výbory nejpozději do 30 dnů o způsobu vyřízení. Organizacím zaaloženým, řízeným nebo spravovaným národním výborem a národními výbory vyšších stupňů mohou předkládat požadavky na řešení důležitých potřeb a zájmů občanů, zejména pokud jde o služby, opravy domovního majetku, odvoz odpadu, údržbu veřejných prostranství a veřejné zeleně; organizace jsou povinny sdělit občanskému výboru nejpozději do 30 dnů, jak budou tyto požadavky řešeny. Občanské výbory kontrolují, jak organizace plní přijatá opatření.

(3) Občanské výbory organizují účast občanů na řešení veřejných záležitostí, zejména při zvelebování obce (města), ochraně životního prostředí, ochraně bytového majetku, upevňování veřejného pořádku a socialistického scužití. Usměrňují činnost domovních komisí a domovních důvěrníků.

(4) Občanské výbory se podílejí na tvorbě, plnění a kontrole volebních programů Národní fronty. Vyjadřují se k návrhům usnesení národního výboru, která se týkají řešení potřeb a zájmů občanů.

(5) Občanské výbory mohou hospodařit s finančními prostředky, které pro národní výbor získaly svou činností nebo které jim národní výbor svěřil; tyto prostředky mohou použít jen na úhradu nákladů spojených s plněním svých úkolů.

(6) Národní výbor může v zájmu styku s občany pověřit občanské výbory plněním některých svých úkolů, nejde-li o rozhodnutí ve věcech státní správy. Pověřovat občanské výbory plněním úkolů může jen plenární zasedání národního výboru nebo jeho rada.

(7) Občanské výbory úzce spolupracují s poslanci národního výboru, pomáhají jim v jejich činnosti ve volebních obvodech a organizují ve spolupráci s nimi a organizacemi sdruženými

v Národní frontě veřejná shromáždění (schůze) občanů.

(8) Zástupci organizací založených, řízených nebo spravovaných národním výborem a národními výbory vyšších stupňů jsou povinni na vyzvání poslance zúčastnit se veřejného shromáždění (schůze) občanů a schůze občanského výboru.“.

40. V § 67 v odstavci 2 písmenu c) se vypouštějí slova „stanoví systemizaci aparátu národních výborů a počty pracovníků v souhrnu za všechna odvětví řízená národními výbory“.

41. V § 67a v písmenu b) se slova „ministerstvo vnitra“ nahrazují slovy „ministerstvo vnitra a životního prostředí“.

Čl. II

Vláda České socialistické republiky může nařízením:

- a) do 31. prosince 1990 pro účely experimentálního ověřování nových prvků v pravomoci a působnosti národních výborů a ve struktuře jejich orgánů povolovat výjimky z ustanovení zákona o národních výborech
- b) upravit zřizování, postavení, právní poměry a zásady hospodaření drobných provozoven národních výborů jako právnických osob.⁶⁾

Čl. III

Zákon č. 111/1967 Sb., o hlavním městě Praze, se mění a doplňuje těkto:

Kempny v. r.

Adamec v. r.

1. V § 18 se v odstavci 1 vypouští věta druhá.

2. V § 29 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Národní výbor hlavního města Prahy nebo obvodní národní výbor může v dohodě s místním národním výborem některé úkoly ze své působnosti přenést do působnosti místního národního výboru.“.

Čl. IV

Zrušují se:

- a) nařízení vlády České socialistické republiky č. 151/1982 Sb., o zřizování odborů a jiných útvarů národních výborů, ve znění zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- b) vyhláška ministerstva vnitra č 161/1951 Ú. l., o odznaku pro předsedy národních výborů.

Čl. V

Předsednictvo České národní rady se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených pozdějšími zákonami, pokud se tento zákon vztahuje na území České socialistické republiky.

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

⁶⁾ § 17 odst. 2 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

116

ZÁKON

České národní rady

ze dne 28. června 1988,

kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon České národní rady č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě, se mění a doplňuje takto:

1. § 3 včetně nadpisu zní:

„§ 3

Jednotná socialistická obchodní politika

Ve vnitřním obchodě se uplatňuje jednotná socialistická obchodní politika, jejíž zásady určuje ministerstvo obchodu a cestovního ruchu České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“) ve spolupráci s Českým svazem spotřebních družstev, ostatními ústředními orgány, v jejichž působnosti jsou organizace provozující obchodní činnost, a krajskými národními výbory.“

2. V § 6 se vypouští druhá věta.

3. V § 7 odst. 1 se slovo „restauračního“ nahrazuje slovem „veřejného“.

4. V § 11 se slovo „restauračního“ nahrazuje slovem „veřejného“.

5. V § 12 se vypouští slova „a zásady pro plánování a výstavbu prodejen nebo provozoven“.

6. § 13 odst. 1 písm. a) zní:

„a) organizace, které mají obchodní činnost stanovenou jako předmět své činnosti nebo které ji mohou provozovat v rámci předmětu své činnosti,^{2a)}“.

7. § 14 zní:

„§ 14

(1) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu uděluje povolení k provozování služeb cestovních kanceláří.

(2) Nejde-li o případ uvedený v odstavci 1, uděluje povolení k provozování obchodní činnosti místní národní výbor, v jehož územním obvodu bude obchodní činnost provozována.“.

8. § 15 zní:

„§ 15

V zakládací listině, stanovách, ve statutu nebo v jiném aktu může být provozování služeb cestovních kanceláří jako předmět činnosti uvedeno jen na základě povolení uděleného ministerstvem obchodu a cestovního ruchu, pokud je toto povolení podle tohoto zákona třeba.“.

9. § 16 až 18 se vypouštějí.

10. V § 19 odst. 2 v písmenu a) se vypouští slovo „likvidací“.

V písmenu d) se vypouští text uvedený v závorce.

11. V § 20 odst. 1 písmena a) a b) znějí:

„a) provozovat obchodní činnost v souladu se zásadami jednotné socialistické obchodní politiky,

b) dodržovat základní rozsah obchodní činnosti a zabezpečovat rovnoměrné uspokojování potřeb občanů a za tím účelem požadovat od dodavatelských organizací dostatečné množství zboží v potřebném sortimentu a v různých cenových polohách.“.

Písmeno c) se vypouští a dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

Písmeno e) se vypouští.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno d).

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno e) a slovo „restauračního“ se nahrazuje slovem „veřejného“.

Dosavadní písmena h) a i) se označují jako písmena f) a g).

12. § 21 odst. 2 zní:

„(2) Prodejní doba se stanoví, popřípadě mění ve shodě se společenským zájmem tak, aby občané měli možnost obstarat nákupy a služby v mimo pracovní době a aby organizace provozující obchodní činnost účelně a hospodárně uspokojovala jejich potřeby na vnitřním trhu.“.

^{2a)} § 18a odst. 1 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13. § 22 odst. 1 písm. c) zní:

„c) úmrtí pracovníka nebo poskytnutí pracovního volna v souvislosti s jeho náhlým onemocněním nebo úrazem, popřípadě v souvislosti s náhlým onemocněním nebo úrazem jeho rodičinného příslušníka, nebo má-li pracovník nárok na pracovní volno pro překážky v práci z důvodu obecného zájmu nebo pro důležité osobní překážky v práci,^{3a)} jde-li o prodejnu nebo provozovnu s jedním pracovníkem.“.

14. V § 25 úvodní věta zní: „Občan, kterému bylo uděleno povolení podle § 24“.

15. V § 29 odst. 2 se slova „Ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“ a slova „které řídí organizace“ se nahrazují slovy „v jejichž působnosti jsou organizace“.

16. V části třetí se nadpis oddílu 1 upravuje takto: „**Odvětvové řízení vnitřního obchodu a cestovního ruchu**“.

17. V § 30 v odstavci 1 v úvodní větě se slova „Ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“ a slova „spolupráci v jimi řízených organizacích, pokud“ se nahrazují slovy „spolupráci v organizacích, které jsou v jejich působnosti, a“.

V odstavci 1 písmena a), b), c) a d) znějí:

- „a) zabezpečovat jednotná ekonomická pravidla ve vnitřním obchodě s přihlédnutím ke zvláštnostem družstevního obchodu, veřejného stravování a cestovního ruchu,
- b) podporovat vytvářením vhodných podmínek socialistickou podnikavost, rozvíjení hospodářské soutěže a zabezpečovat jednotné zásady ochrany zájmů občanů na vnitřním trhu,
- c) přispívat k rozvoji odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu vhodnou vědeckotechnickou a investiční politikou,
- d) provádět soustavnou analýzu vývoje odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu.“.

Odstavec 2 zní:

„(2) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu koordinuje zabezpečování úkolů uvedených v odstavci 1.“.

V odstavci 3 se slova „Jednotné zásady“ nahrazují slovem „Zásady“.

18. § 31 odst. 1 písm. a) zní:

„a) ministerstvo obchodu a cestovního ruchu jako ústřední orgán státní správy pro vnitřní obchod a pro cestovní ruch.“.

19. V § 32 v nadpisu pod paragrafem a v úvodní větě se slova „Ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“.

hrazují slovy „Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“.

Písmena b) a c) znějí:

„b) určuje ve spolupráci s Českým svazem spotřebních družstev, ostatními ústředními orgány, v jejichž působnosti jsou organizace provozující obchodní činnost, a krajskými národními výbory zásady jednotné socialistické obchodní politiky, koncepcí rozvoje odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu, činí zásadní opatření k zabezpečení řádného a plynulého zásobování občanů a ochrany jejich zájmů ve vnitřním obchodě a cestovním ruchu, opatření ke zlepšení poskytovaných služeb ve vnitřním obchodě, včetně usměrňování prodeje zboží, jakož i opatření v cestovním ruchu,

c) podílí se na tvorbě státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje za odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu.“.

Písmeno d) se vypouští.

V písmenu e), které se označuje jako písmeno d), se vypouštějí slova „a řídí výzkum“ a za slova „ve vnitřním obchodě“ se připojují slova „a cestovním ruchu,“.

Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena e) a f).

20. § 33 včetně nadpisu zní:

„§ 33

Národní výbory

(1) Národní výbory v rámci své územní působnosti

- a) ve spolupráci s organizacemi provozujícími obchodní činnost sledují a hodnotí úroveň uspokojevání potřeb občanů vytvářejí podmínky a navrhují nebo samy provádějí potřebná opatření k zajištění řádného a plynulého zásobování občanů a poskytování služeb,
- b) ve spolupráci s organizacemi provozujícími obchodní činnost vypracovávají koncepcí rozvoje sítě vnitřního obchodu, veřejného stravování, cestovního ruchu a kontrolují její realizaci,
- c) vykonávají státní obchodní dozor,
- d) plní další úkoly ve vnitřním obchodě a cestovním ruchu vyplývající z tohoto zákona a zvláštních předpisů.

(2) Místní národní výbory vedle působnosti uvedené v odstavci 1 dále

- a) stanoví, popřípadě mění prodejní dobu v prodejnách nebo provozovnách,
- b) projednávají přechodné uzavírání prodejen nebo provozoven a udělují k němu souhlas,
- c) povolují občanům prodej vlastních po domác-

^{3a)} § 21 a 27 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákonické práce.

- ku vyráběných nebo zpracovaných výrobků (§ 24 odst. 1),
 d) určují tržiště, popřípadě jiná místa pro prodej zboží občany a vydávají tržní řád,
 e) udělují povolení organizacím k provozování obchodní činnosti (§ 14 odst. 2),
 f) projednávají přestupy podle tohoto zákona,
 g) dávají souhlas k rozmístění prodejen nebo provozoven, k zahájení, ukončení, omezení nebo zrušení jejich činnosti tak, aby bylo zabezpečeno účelné a hospodárné uspokojování potřeb občanů na vnitřním trhu,
 h) mohou zřizovat spotřebitelské rady.“.

21. § 34 až 36 se vypouštějí.

22. V § 37 v odstavci 1 se slova „ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“.

V odstavci 2 se vypouští věta za středníkem.

V odstavci 3 se vypouštějí slova „popřípadě podle povahy věci orgán, který ji řídí.“.

23. V § 39 se slovo „zřizuje“ nahrazuje slovy „mohou zřizovat“.

24. § 40 se vypouští.

25. V § 46 odst. 1 úvodní věta zní: „Okresní národní výbor; městský národní výbor nebo místní národní výbor ve střediskové obci může za nedostatky zjištěné orgány státního obchodního dozoru uložit pokutu až do výše 50 000 Kčs organizaci, která“.

V písmenu a) se vypouštějí slova „pokutu až do výše 100 000 Kčs.“.

V písmenu b) se vypouštějí slova „pokutu až do výše 300 000 Kčs.“.

Písmeno c) se vypouští.

26. V § 55 odst. 2 se slova „ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“.

27. Za § 55 se vkládá nový § 55a, který zní:

„§ 55a

Nařízení o udělení souhlasu místního národního výboru k přechodnému uzavření prodejny nebo provozovny z důvodu přejímky zboží se nevztahuje obecné předpisy o správném řízení.¹⁵⁾“.

28. V § 56 se slova „Ministerstvo obchodu“ nahrazují slovy „Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“ a § 18 se vypouští.

Čl. II

Organizace, které oprávněně provozují ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona služby cestovních kanceláří, jsou oprávněny je provozovat ve stejném rozsahu i nadále jen, pokud tuto skutečnost oznámí do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ministerstvu obchodu a cestovního ruchu; neučiní-li tak, považuje se za neoprávněné provozovatele.

Čl. III

Předsednictvo České národní rady se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona České národní rady č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených tímto zákonem.

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

mpný v. r.

Adamec v. r.

¹⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správném řízení (správní řád).

OZNÁMENIE O VYDÁNÍ OBECNÉ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo **výnos** z 30. júna 1988 č. 1160/1988-32 o štátnych prírodných rezerváciach Ostrovné lúčky — Bratislava V; Topolové hony — Bratislava II; Jurské jazero, Strmina, Vysoká — Bratislava-vidiek; Roštún, Kamenec — Senica; Bolehlav, Sedliská — Trnava; Ostrov orliaka morského — Dunajská Streda; Bokrošké slanisko, Mašan, Listové jazero — Komárno; Čenkovská lesostep — Nové Zámky; Šípka — Levice; Jabloňovský Roháč — Levice, Žiar nad Hronom; Solčiansky háj, Čepúšky, Bradlo, Kňaží stôl — Topoľčany; Prielačina — Topoľčany, Trenčín; Kňaží vrch, Považský Inovec, Veľká Javorina — Trenčín; Kiarovský močiar, Čebovská lesostep — Veľký Krtíš; Ružínske jelšiny — Lučenec; Plavno, Jelšovec — Banská Bystrica; Fabova hoľa — Banská Bystrica, Rožňava; Veľká Skalná, Golové mláky — Martin; Starý hrad, Veľká Bránica — Žilina; Chleb — Žilina, Martin; Šrámková — Dolný Kubín; Hríčovec — Čadca; Pohanský hrad — Lučenec, Rimavská Sobota; Ragáč, Kašter, Hradová — Rimavská Sobota; Baba, Barbolica — Poprad; Hnilecká jelšina — Rožňava, Banská Bystrica; Poludnica, Cigánka — Rožňava; Malá Izra, Sivec, Bokšov, Humenec, Rankovské skaly — Košice-vidiek; Becherovská tisina, Zborovský hradný vrch, Pod Beskydom — Bardejov; Radomka — Bardejov, Svidník; Biele jazero, Horešské lúky — Trebišov; Vinianska stráň, Viniansky hradný vrch, Morské oko, Jedlinka — Michalovce; Bahno, Stinská slatina, Hlboké, Pod Ruským, Ruské, Havešová, Plaša — Humenné.

Účelom výnosu je zachovanie a zveľaďovanie prírodného bohatstva dôležitého z kultúrneho, vedeckovýskumného, náučného a ekologického hľadiska.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Zrušujú sa:

- vyhláška Povereníctva školstva, vied a umení z 15. januára 1951 č. 125319/1950-V/4 o čiastočnej prírodnej rezervácii „Polesia Plavno“ (Úradný vestník II, č. 5/1951),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 30. septembra 1982 č. 6175/1982-32 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Jaskyne v Dolnom Prepadlom“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 1/1983; reg. čiastka 7/1983 Zb.),
- úprava Povereníctva školstva a osvety z 29. mája 1953 č. 61339/53-V/2 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Roštún“ (Úradný vestník, čiastka 89/1953),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 29. augusta 1980 č. 5878/1980-32 o spresnení podmienok ochrany a vymedzenia územia štátnej prírodnej rezervácie „Starý hrad“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1980, reg. čiastka 15/1981 Zb.),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 29. augusta 1980 č. 5888/1980-32 o spresnení podmienok ochrany, názvu a vymedzenia územia štátnej prírodnej rezervácie „Veľká Bránica“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1980, reg. čiastka 15/1981 Zb.),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 30. júna 1981 č. 3241/1981-32 o spresnení vymedzenia, poďemienok ochrany a názvu štátnej prírodnej rezervácie „Chleb“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 7/1981, reg. čiastka 26/1981 Zb.),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 29. augusta 1980 č. 5879/1980-32 o spresnení podmienok ochrany a vymedzenia územia štátnej prírodnej rezervácie „Šrámková“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1980, reg. čiastka 15/1981 Zb.).

- úprava Poverenictva kultúry z 13. decembra 1954 č. 19687/1954-HSO o zriadení prírodnej rezervácie „Šivec“ (Úradný vestník, čiastka 163/1954),
- úprava Poverenictva kultúry z 24. apríla 1954 č. 5258/1954-HSO o zriadení prírodnej rezervácie „Bokšov“ (Úradný vestník, čiastka 52/1954),
- úprava Poverenictva školstva a osvety zo 7. mája 1953 č. 34331/1953-V/5 o vyhlásení prírodnej rezervácie „Humenec“ (Úradný vestník, čiastka 69/1953).

Účinnosť strácajú:

- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 27. mája 1974 č. 3627/1974-OP o vyhlásení chráneného náleziska „Sedlisko — poniklecová lúčka“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 12/1974),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4943/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Ostrov orlaka morského“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru z 28. júna 1965 č. 26 k úprave z 15. júla 1965 číslo 7282/1965-osv./1 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Čenkovská lesostep“ (Vestník Ministerstva školstva a kultúry, zošit 26/1965),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4945/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Jablončovský Roháč“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4944/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Solčiansky háj“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. októbra 1984 č. 4950/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Jelšovec“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 3/1985),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4946/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Pohanský hrad“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4948/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Ragáč“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4947/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Kašter“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4949/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Hradová“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4951/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Poludnica“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4952/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Cigánka“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 8/1984),
- rozhodnutie rady Okresného národného výboru Košice-vidiek z 1. októbra 1976 č. 1221/F, ktorým sa vyhlasuje chránený prírodný výtvor „Rankovské (orlie) skaly“,
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4953/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Becherovská tisina“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4954/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Zborovský hradný vrch“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4959/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Vinianska stráň“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),

- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4958/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Viniansky hradný vrch“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4957/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Morské oko“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. októbra 1984 č. 4955/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Havešová“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 3/1985),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4956/1984-32 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Plaša“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984).

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany štátnych prírodných rezervácií, je spolu s mapami uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, krajských národných výboroch a okresných národných výboroch, v obvode ktorých sa príslušná štátna prírodná rezervácia nachádza, na Ústredí štátnej ochrany prírody a príslušných krajských organizáciách štátnej ochrany prírody. Na uvedených orgánoch a v organizáciách možno do výnosu nazriet. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo **výnos z 30. júna 1988 č. 1161/1988-32 o chránených náleziskách** Gajc — Bratislava II; Málová, Chrib, Pod Holým vrchom, Buková — Trnava; Marcelovské piesky, Revayovská pustatina — Komárno; Okšovské duby — Topoľčany; Kobela, Pod Homôlkou, Debšín, Sychrov, Zamarovské jamy — Trenčín; Holý vrch, Príslavy — Zvolen; Uňadovo — Banská Bystrica; Rakšianske rašelinisko, Hrabiňka — Martin; Bielska skala, Beňadovské rašelinisko, Jelešňa — Dolný Kubín; Klokočovské skálne — Čadca; Suchý vrch, Mohylky — Liptovský Mikuláš; Hajnáčsky hradný vrch, Kurinecká dubina, Hlboký jarok — Rimavská Sobota; Zdychavské skalky — Rožňava; Modrý vrch, Čintky, Hájik, Na bani — Spišská Nová Ves; Machnatý vrch — Michalovce; Roztoky — Humenné; Chlmecká skalka — Humenné, Michalovce.

Účelom výnosu je zachovanie a zveľaďovanie prírodného prostredia dôležitého pre záchrannu chránených alebo kriticky ohrozených druhov rastlín a živočíchov, prípadne iných vzácnych prírodnín.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Zrušuje sa vyhláška Poverenstva školstva, vied a umení z 13. novembra 1952 č. 36 696/1952-V/5 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie „Kuríneč“ (Úradný vestník, časťka 132/1952).

Účinnosť strácajú:

- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. októbra 1984 č. 4963/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Okšovské duby“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 3/1985),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. októbra 1984 č. 4961/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Debšín“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 3/1985),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4960/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Sychrov“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4962/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Zamarovské jamy“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4967/

1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Rakšianske rašelinisko“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),

— rozhodnutie rady Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne z 8. marca 1974 č. 43/1974 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Bielska skala“,

— úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4965/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Beňadovské rašelinisko“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),

— úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4968/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Jelešňa“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),

— úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4988/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Klokočovské skálne“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),

— úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4984/1984-32 o vyhlásení chráneného náleziska „Hajnáčsky hradný vrch“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984).

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany chránených nálezísk, je spolu s mapami uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, krajských národných výboroch a okresných národných výboroch, v obvode ktorých sa príslušné chránené nálezisko nachádza, na Ústredí štátnej ochrany prírody a príslušných krajských organizáciach štátnej ochrany prírody. Na uvedených orgánoch a v organizáciách môžno do výnosu nazrieť. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo **výnos** z 30. júna 1988 č. 1162/1988-32 o chránenom nálezisku Dropie. Účelom výnosu je ochrana dropa veľkého (Otis tarda), najmä jeho tokanísk, liahnísk a zimovisk dôležitých z hľadiska záchrany tohto kriticky ohrozeného živočíšneho druhu.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Zrušuje sa opatrenie Povereníctva kultúry z 3. mája 1955 č. 5247/1955-HSO o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie na ochranu dropa veľkého v Zlatej na Ostrove (Úradný vestník, čiastka 49/1955).

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany chráneného náleziska, je spolu s mapou uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, Západoslovenskom krajskom národnom výbere v Bratislave, Okresnom národnom výbere v Komárne, na Ústredí štátnej ochrany prírody a krajskej organizácii štátnej ochrany prírody. Na uvedených orgánoch a v organizáciach môžno do výnosu nazrieť. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo **výnos** z 30. júna 1988 č. 1163/1988-32 o chránených študijných plochách Poľovnícky les, Bajdel. Účelom výnosu je sledovanie vývoja porastov topola bieleho (Populus alba) Podunajskej nižiny dôležitých z vedeckovýskumného a náučného hľadiska.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany chránených študijných plôch, je spolu s mapami uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, na Národnom výbere hlavného mesta SSR Bratislavu, Obvodnom národnom výbere Bratislava II, na Ústredí štátnej ochrany prírody a mestskej organizácii štátnej ochrany prírody v Bratislave. Na uvedených orgánoch a v organizáciách možno do výnosu nazrieť. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo výnos z 30. júna 1988 č. 1164/1988-32 o chránených študijných plôchach Račkovie — Liptovský Mikuláš; Martinovská nádrž — Rimavská Sobota. Účelom výnosu je ochrana prostredia vodného vtáctva a jeho vedecký výskum.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany chránených študijných plôch, je spolu s mapami uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, Stredoslovenskom krajskom národnom výbere v Banskej Bystrici a okresných národných výboroch, v obvode ktorých sa príslušná chránená študijná plocha nachádza, na Ústredí štátnej ochrany prírody a krajskej organizácii štátnej ochrany prírody. Na uvedených orgánoch a v organizáciách možno do výnosu nazrieť. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva a zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1986 Zb. po dohode s príslušnými orgánmi štátnej správy vydalo výnos z 30. júna 1988 č. 1165/1988-32 o chránených prírodných výtvoroch Limbašská vyvieračka, Tisové skaly — Bratislava-vidiek; Jazierske travertíny, Vlčia skala, Krkavá skala — Liptovský Mikuláš. Účelom výnosu je zachovanie významných tvárov reliéfu a prírodných javov dôležitých z vedeckovýskumného, kultúrneho a náučného hľadiska.

Výnos nadobúda účinnosť 1. septembrom 1988.

Účinnosť strácajú:

- rozhodnutie rady Okresného národného výboru Bratislava-vidiek z 12. júla 1977 č. 149/R-1977 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Občasná vyvieračka s estavelou“,
- rozhodnutie rady Okresného národného výboru Bratislava-vidiek z 12. júla 1977 č. 149/R-1977 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Tisové skaly“,
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4970/1984-32 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Jazierske travertíny“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4971/1984-32 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Vlčia skala“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984),
- úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky z 31. augusta 1984 č. 4972/1984-32 o vyhlásení chráneného prírodného výtvoru „Krkavá skala“ (Zvesti Ministerstva školstva SSR a Ministerstva kultúry SSR, zošit 10/1984).

Výnos, ktorý obsahuje podmienky ochrany chránených prírodných výtvorov, je spolu s mapami uložený na Ministerstve kultúry Slovenskej socialistickej republiky, krajských národných

výboroch a okresných národných výboroch, v obvode ktorých sa príslušný chránený prírodný výtvor nachádza, na Ústredí štátnej ochrany prírody a príslušných krajských organizáciach štátnej ochrany prírody. Na uvedených orgánoch a v organizáciách možno do výnosu nazriet. Výnos bude uverejnený vo Zvestiach Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR a Ministerstva kultúry SSR.